

Újabb színvonalas fesztivál Marosvásárhelyen

Maros megye népművészeti és gasztronómiai értékeit vonultatják fel

Fesztivál a kulturális sokszínűség jegyében

Fotó: Nagy Tibor

Maros megye népművészeti és gasztronómiai értékeit vonultatják fel szombaton a marosvásárhelyi várban első alkalommal sorra kerülő Maros megyei ízek és hagyományok című fesztiválon. Idén rendhagyó módon ennek keretében szervezik meg az V. Folk Fórum fesztivált is, ahol a Maros megyében élő etnikumok népi hagyományaival lesz lehetőségük megismerkedni a látogatóknak, az Erdélyi Hagyományok Háza pedig számos kézműves-programmal kedveskedik a gyerekeknek. Az ese-

mény részleteiről tegnap a várban tartott sajtótájékoztatón számoltak be a szervezők.

Menyhárt Borbála

Újabb, rendkívül sokszínű fesztivál látott napvilágot a Maros megyei palettán, a Visit Maros Egyesület a Maros Művészegyüttessel, valamint a Mercur Creativ Egyesülettel karöltve első alkalommal szervezi meg szombaton a Maros megyei ízek és hagyományok fesztivált, amely a helyi népművészeti értékeket, valamint a helyi gasztró-

nómia sajátos, hagyományos ízeit szeretné népszerűsíteni. A rendezvény része lesz idén az immár ötödik Folk Fórum, valamint a *Bográcsos ínyencségek* esemény is, így a látogatók a gyerekkori ízeket felidéző hagyományos erdélyi konyha jellegzetes finomságait is megkóstolhatják, ugyanakkor a szombati nap folyamán a várban több mint harminc Maros megyei termelő is jelen lesz, akik termékbemutatókkal, workshopokkal és kóstolókkal is készülnek – sorolta Szántó Lóránt, a Visit Maros Egyesület igazgatója.

(Folytatás az 5. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Tájházat létesítenek Szovátán

Tájházat nyitnak, így nyújtanak betekintést az érdeklődőknek a Sóvidék népi örökségébe, egykori mindennapi életébe. A látványosságot a helyi ifjú korosztálynak és a városba érkező turistáknak egyaránt meg szeretnék mutatni.

2.

Segítség az egyetemválasztásban

Az egyetem kiválasztása nem egyszerű, nem csak azért, mert ez a döntés befolyásolhatja az egész életünket, hanem azért is, mert miután egy diák eldöntötte, hogy milyen szakra szeretne jelentkezni, meg kell találnia a megfelelő várost, a felsőoktatási intézményt, továbbá nem árt tisztában lenni az árakkal és a diáklettel sem.

4.

A meghallgatás mint lelki vendégszeretet

Amennyiben nem vagyunk képesek arra, hogy meghalljuk egymást, érzékeljük és figyelemmel kövessük, mit is érez a másik fél, nagyon hamar bele lehet csúszni az erőszakos kommunikáció csapdájába.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

50% kedvezmény nyugdíjasok részére
április 26. – május 31. között

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Miniévad és nyárelői színház

Kaáli Nagy Botond

E héten minden nap más előadást láthatnak az érdeklődők a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Köteles Sámuel utcai épületében: a hagyományos, színis Miniévad minden évben a nyár beköszönté előtt, a (nemrég lezajlott) ballagási ünnepség környékén veszi kezdetét. A rendezvénysorozat több célt is szolgál – az intézményt is népszerűsítő évadzáró előadásszemle keretében a közönség még egyszer, utoljára megtekintheti a hallgatók idei produkcióit, ilyenkor kerül sor az akadémiai beszámolókra, az évadot záró értékelésekre is. Az idén szerzői estnek is helyet adott a Miniévad kedden, tegnap délután Nadas Péter, a kortárs magyar irodalom világirodalmi rangú alkotója volt a 123. *Látó Irodalmi Játékok* vendége a Stúdió Színház színpadán.

Az eseménysorozat május 24-ig tart: ma, szerdán 19 órától utolsó alkalommal látható a végzős magiszteri színészosztály előadása, a Móricz Zsigmond Arvácskája nyomán készült *Állami*, Forgács Péter rendezésében. 23-án, csütörtökön 17 órától a Stúdió Színház előterében dr. Novák Ildikó beszámolójára várják az érdeklődőket. Az *MME a tengerentúl* című akadémiai előadásban szó lesz az Amerikában töltött hónapokról, a Fulbright-ösztöndíjről és sok minden másról is. Csütörtökön újabb előadást tekinthetnek meg az érdeklődők: az elsőéves magiszteri színészosztály 19 órától játssza a Stúdió Színházban Ivan Viripajev

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

MÁJUS

22., szerda
A Nap kel
5 óra 41 perckor,
lenyugszik
20 óra 58 perckor.
Az év 143. napja,
hátravan 223 nap.

*Isten éltesse!

Ma JÚLIA és RITA,
holnap DEZSŐ napja.
DEZSŐ: a latin Desiderius névből származik, jelentése: óhajtott, kívánt (gyermek).

✿ ✿ ✿

IDŐJÁRÁS
Zápor lehetőség
Hőmérséklet:
max. 21 °C
min. 13 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. május 21.

1 EUR	4,9746
1 USD	4,5756
100 HUF	1,2905
1 g ARANY	355,5761

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

A Tompa Miklós Társulat előadásai

Május 23-án, csütörtökön 19.30-kor A tavasz ébredését adja elő a Tompa Miklós Társulat a Nemzeti Színház Kistermében Ritz Ármán rendezésében. 24-én, pénteken 19 órakor Székely Csaba Az igazság gyertyái című történelmi drámáját lehet megtekinteni a Nagyteremben, rendező Sebestyén Ábá.

1145 személyt alkalmaztak az ügynökség közvetítésével

Az idei év első négy hónapjában az országos foglalkoztatási program keretében a Maros Megyei Munkaerő-elosztó Ügynökség közvetítésével 1145 személyt alkalmaztak, ebből 505 nő. A legtöbben középiskolai végzettséggel rendelkeznek (327), őket követik a szakiskolai tanulmányokkal rendelkezők (294) és az általános iskolát végzettek (296). Az elemi iskolai tanulmányokkal rendelkezők száma 113, a posztszekunder végzettségűeké 25, az egyetemet végzettek 90-en vannak. A Maros megyei ügynökség közvetítésével alkalmazott személyek közül 71-en tartoznak a nehezen vagy nagyon nehezen foglalkoztathatók közé. Ugyanebben az időszakban 5862 személynek segítettek, hogy bekerüljenek a munkahelyet keresők nyilvántartásába, hogy munkanélküli-segélyben részesüljenek.

Kirándulás Hunyad és Fehér megyébe

A Divers Egyesület a Női Akadémia programja keretében kirándulást szervez június 15-ére a Bánpaták–Vajdahunyad–Gyulafehérvár útvonalon. A turisztikai célpontok között van a Zoe kertje, a vajdahunyadi várkastély és a gyulafehérvári vár. Indulás 7.30-kor a vonatállomással szembeni Duda Trans távolsági autóbussz-állomásról, a visszaérkezést 21 óra körülre tervezik. Jelentkezni május 23-ig, csütörtökig lehet a 0722-318-605-ös telefonszámon. A helyek száma korlátozott.

Kerékpározást népszerűsítő akció

Júniusban egy újabb Cycle4GlobalGoals rendezvényre kerül sor, melyet Románia 15 városában – köztük Marosvásárhelyen – szerveznek meg civil szervezetek együttműködésével, a Holland Királyság és az ING Románia támogatásával. Június 3-án a BICIBUS akcióban négy iskolából diákok és tanárok vesznek részt. 7.25-kor indulnak az Egyesülés negyedből, a Darina üzlettől, egyúttal bicikliznek az Egyesülés negyed–Kárpátok sétány–Sportiskola–Művészeti Főgimnázium–Bolyai Farkas Elméleti Líceum útvonalon. Akik csatlakozni szeretnének a csoporthoz, május 30-ig jelentkezhetnek egy online űrlap kitöltésével: <https://forms.gle/WWBKbuLqYE5hS4q29> Az akció célja a kerékpáros közlekedés népszerűsítése a diákok körében.

Új bútorzat és eszközök az ákosfalvi iskolának

Az Országos Helyreállítási és Fejlesztési Alapnál elnyert pályázat révén az ákosfalvi iskolába, a 18 osztályterem és a kémia-biológia-fizika laboratórium felszerelésére modern bútorzat, informatikai és oktatási eszközök, okostáblák, laboratóriumi kellékek érkeztek.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Tájházat létesítenek Szovátán

Az önkormányzat saját forrásából ruház be egy tájház kialakításába, amely további kínálatot jelent majd a fürdővárosba látogatóknak. A székhelye közvetlen szomszédságában, az utca túloldalán egy régi ingatlant vásárolt meg a szovátai önkormányzat, és jelenleg javában zajlanak a felújítási és helyreállítási munkálatok. Tájházat nyitnak, így nyújtanak betekintést az érdeklődőknek a Sóvidék népi örökségébe, egykori mindennapi életébe.

A látványosságot a helyi ifjú korosztálynak és a városba érkező turistáknak egyaránt meg szeretnék mutatni. A tervek szerint a felújítást a

nyáron befejezik, és az ingatlant látogathatóvá teszik.

Az udvaron álló egykori csűr- és istállóépületet felújították, ezeknek is meglesz a rendeltetése, jelenleg a három helyiségből álló lakóházon dolgoznak, amelyben egykor borbélyműhely is volt. A tornácok épületet szeretnék az eredeti állapotába visszaállítani, s benne a sóvidéki életet megjeleníteni az egykori bútorzat és viselet révén, egy sarokban a borbélyműhely is helyet kaphat. Az önkormányzat egy másik ingatlant is megvásárolt, amelyben valamikor kovácsműhely működött, azt a műhelyt is ide költöztetik át, az udvaron fogják berendezni.

Ezzel régi terve valósul meg az ön-

kormányzatnak, hiszen évek óta tervezik a tájház kialakítását, de eddig nem találtak megfelelő helyszínt.

A mostani ingatlan minden szempontból megfelel, ugyanis a városközpontban, az önkormányzat közvetlen szomszédságában van, a fürdőtelepre vezető egyik út és a városban áthaladó megyei út elágazásánál, ezért a működtetése könnyebb lesz, mint ha a város egy másik, esetleg távolabbi részén volna. A helyi tanácsban vannak olyan képviselők, akik számára fontosak a népi értékek, a hagyományok megővése, ők kezdeményezték a tájház létesítését, az önkormányzat pedig saját forrásból vásárolta meg és újította fel – mondta el a sajtónak Fülöp László Zsolt polgármester. (GRL)

Itt rendezik be a tájházat, már az idén megnyithatják

Fotó: Gligor Róbert László

RENDEZVÉNYEK

Örmény származású orvosok Vásárhelyen – régen és ma

A Marosvásárhelyi Örmény Magyar Kulturális Egyesület szervezésében május 22-én, ma 18 órától a Bolyai tér 15. szám alatti Studium Hubban dr. Nagy Attila Örmény származású orvosok Vásárhelyen – régen és ma címmel tart előadást egykori és mai közismert orvosokról. A belépés ingyenes.

Előadás a bukovinai székelyekről

Az Edu.Tea a generációk közötti kapcsolatok, tapasztalatok és tudás átadásának műhelye. Május 22-én 17 órai kezdettel a marosvásárhelyi Kálvin Házban (Eminescu u. 22. szám) dr. Ábrám Zoltán A bukovinai székelyek története. Bukovinától az Al-Dunáig címmel tart fényképes előadást. A bukovinai székelyek a hontalansággal leginkább megpróbált, szülőföldjük elhagyására legtöbbször kényszerített magyar népcsoport. Mádéfalvától Érdig vezető történelmük a moldvai magyarokról, bukovinai székelyekről, kirajzásukról esik szó. Az előadó elkalauzol az egykori öt bukovinai székely falutól (Istensegits, Hadikfalva, Andrásfalva, Józseffalva, Fogadjisten) az Al-Duna menti három telepésfaluiig (Hertelendyfalva, Sándoregyháza, Székelykeve). A belépés díjtalan. Szervező: Edunium Egyesület.

Szimfonikus hangverseny

Szimfonikus hangversenyt tartanak május 23-án, csütörtökön 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia szimfonikus zenekarát Nitai Rach izraeli karmester, a BMI karmesterverseny győztese vezényli. Műsoron: Gerschwin- és Bernstein-művek.

Leckehangverseny

Május 24-én, pénteken déli 12 órakor román, 13 órakor magyar nyelven tartanak leckehangversenyt a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia vegyes karát Albert Zsuzsa Katalin vezényli, a hangverseny témáját bemutatják Ioana Baalbaki és Fülöp Klára tanárnők. Műsoron: Costeley-, Gastoldi-, Neagu-, Bárdos-, Ticheli-, Poelinitz- és Hogan-művek.

Mesevásár gyermeknapon

A marosvásárhelyi Ariel színház és a Pro-Kaart Kulturális Egyesület szervezésében június 1-jén, szombaton újra lesz Mesevásár az Ariel színházban. A programban kedvezményes árú gyermekkönyvek vására, bábelőadás, gyermekszínház, ügyességi játékok, kézműves-foglalkozás, meseolvasás, szabadtéri zenés tevékenység, arcfestés és táncelőadás is szerepel. A részletes program megtekinthető az esemény Facebook-oldalán.

Gyűjtők vására

A Maros Megyei Bélyeggyűjtők Egyesülete május 25-én, szombaton 7.30 és 14 óra között újra megtartja a gyűjtők vásárát a marosvásárhelyi Mihai Eminescu Művelődési Házban (volt Ifjúsági Ház). A vásáron a bélyegek mellett régi pénzérmék, térképek, jelvények és egyéb régiségek szerezhetők be, illetve cserélhetők el.

Tizenöt zsolttár

Június 6-án 19 órakor a marosvásárhelyi Vártemplomban Sebestyén Márta, Gryllus Dániel és Gryllus Vilmos Tizenöt zsolttár című hangversenyére várják az érdeklődőket. Sumonyi Zoltán írta a verseket, Gryllus Dániel a dallamokat, ezek között népzenei motívumok is felfedezhetők. A koncert CD-változata 1997-ben jelent meg először. A marosvásárhelyi Vártemplomban tartandó eseményre a belépés adományalapú. Az Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány a koncerten begyűlő adományt a zsoboki Bethesda Gyermekotthonnak ajánlja fel.

Az idei év nagy problémája: a közkiadások féken tartása

Az idei év nagy problémájának a közkiadások féken tartását nevezte egy keddi bukaresti szakmai rendezvényen Daniel Dăianu közgazdász. A költségvetési tanács elnöke kifejtette: az idei büdzsé végrehajtásán meglátszik, hogy a kormány tavaly a magas deficit miatt 2024-re halasztotta a kiadások egy részét, és korábban fizette ki a májusi nyugdíjakat. Emiatt is szökött szerinte 3,3 százalékos fölé áprilisban az idei GDP-arányos költségvetési hiány.

Daniel Dăianu szerint ezeket félretéve is meghaladná áprilisban a deficit a 2 százalékos, tehát jóval nagyobb lenne a tavalyi negyedik hónapban jegyzett aránynál. „Valamelyest nőttek ugyan a költségvetési bevételek, még az adóbevételek is, de a kiadásokat nem tudjuk féken tartani” – jelentette ki a szakember.

Kifejtette azt is, hogy Romániának még elfogadható szintű, 50 százalékos a GDP-arányos államadóssága, de a probléma az, hogy a romániai társadalom a GDP 6-7 százalékaival többet költ, mint amennyit megtermel. A gondokat ugyanakkor súlyosbítja szerinte az úgynevezett ikerdeficit magas szintje.

Dăianu emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság előre-

jelzései szerint Románia költségvetési hiánya idén elérheti a 7 százalékos, hacsak a kormány nem csökkenti drasztikusan a közberuházásokra fordított összegeket, ahogy tavaly is eljárt. Ugyanakkor nem zárta ki, hogy a Ciolacu-kabinet a múlt évhez hasonlóan idén is a tartalékalaphoz folyamodik az év közben szükséges korrekciók elvégzéséhez a költségvetés-igazítások helyett.

A közgazdász úgy vélekedett, hogy több mint három évre lesz szükség a költségvetési hiány csökkentéséhez. Ez a korrekció szerint lényegében azt jelenti majd, hogy Románia GDP-jének több mint 4 százaléka az elkövetkező években már nem lehet belföldön felhasználni. Ezt csak rendkívüli erőfeszítések árán lehet majd megvalósítani – tette hozzá.

Megjegyezte azt is, hogy a költségvetési hiány csökkentése nem alapulhat csupán a közkiadások mérséklésén olyan körülmények között, hogy az állam bevételei alig érik el a GDP 26-27 százaléka, az egészségügy és az oktatás alulfinanszírozott, és növelni kell a védelmi költségeket is. Ezért szerinte elkerülhetetlenek lesznek az adóemelések, és viták lesznek majd arról, hogy kiket kellene jobban terhelni, a vállalatokat vagy a munkavállalókat. (Agerpres)

Izrael védelmi minisztere az önvédelmi jog tagadásával vádolta a hágai főügyészt

A hágai Nemzetközi Büntetőbíróság (ICC) főügyésze meg akarja tagadni Izrael jogát az önvédelemhez – írta Joáv Galant izraeli védelmi miniszter az X-en kedden, miután Karim Khan főügyész előző nap elfogatóparancs kiadását kérte ellene és Benjámin Netanjahu miniszterelnök ellen is.

Galant szerint „aljas és undorító” az a párhuzam, amelyet a bíróság Izrael és a Hamász között teremtett az elfogatóparancsok kiadása során. „Izrael október 7. óta egy gyilkos és vérszomjas ellenséggel harcol, mely atrocitásokat követett el izraeli nők, gyerekek és férfiak ellen, és most saját népét élő pajzsként használja” – írta Galant.

„Az izraeli hadsereg (IDF) a nemzetközi jog szabályai szerint harcol, s olyan egyedi humanitárius erőfeszítéseket tesz, melyekhez hasonló korábban nem történt fegyveres konfliktusok során” – hangsúlyozta az izraeli miniszter. „Védelmi miniszterként támogatom és erősítem az IDF Izrael népéért harcoló, őket védő katonáit, akik azt a mély jogunkat és kötelességünket teljesítik, hogy saját erőnkkel megvédjük magunkat” – tudatta.

„Nem jár sikerrel a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyészenek, Karim Khannak az a kísérlete, hogy megfordítsa a helyzetet – aljas és undorító a főügyészenek a Hamász terrorszervezet és Izrael közötti párhuzama. Izrael nem részese a bíróságnak, és nem ismeri el annak joghatóságát” – közölte Galant.

„Határozottan el kell utasítani Karim Khan főügyész azon kísérletét, hogy megtagadja Izrael Államtól jogát az önvédelemre és arra, hogy kiszabadítsa az elhurcolt túsokat” – zárta bejegyzését az izraeli védelmi miniszter. (MTI)

Hazaárulásért 14 évre ítélték egy novoszibirszki fizikust

Hazaárulás címén 14 évi fegyházbüntetésre ítélte Anatolij Maszlov 77 éves novoszibirszki fizikust kedden egy szentpétervári bíróság.

Maszlovot, aki a fizikai és matematikai tudományok doktora, 2022 nyarán tartóztatták le azzal a gyanúval, hogy államtitkot tartalmazó adatokat szolgáltatott ki hiperszonikus eszközökről. Az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálat (FSZB) szerint a fizikus 2014-ben titkos tudományos fejlesztésekről szóló információkat adott át a német hírszerzésnek. Az elítélt tagadta bűnösségét, védője pedig törvénytelennek minősítette a vádat.

Az ügyet a szigorúan titkos minősítése miatt zárt ajtók mögött tárgyalta a bíróság. Halmazati büntetésként Maszlov mozgásszabadságát további egy évre korlátozták, és két évre eltiltották az államtitkokhoz való hozzáféréstől. Az

ügyészség 17 évi fegyházbüntetést kért.

Maszlov az Orosz Tudományos Akadémia Szibériai Kirendeltsége Elméleti és Alkalmazott Mechanikai Intézetének vezető kutatója volt.

Az elítélt jogi képviselői hangot adtak aggodalmuknak, hogy ügyfelük nem fogja túlélni a büntetést, mivel már letartóztatása előtt gondoljai voltak az egészségével, és februárban szívrohamot kapott az előzetes letartóztatásban. A Kommerzant című lapnak nyilatkozva azt mondták, hogy a fizikus nem kap megfelelő ellátást, és a börtönorvosok nem engedik, hogy gyógyászati eszközöket kapjon.

Az RBK című lap emlékeztetett arra, hogy az Orosz Tudományos Akadémia szibériai részlegének több tudósa ellen indult eljárás hazaárulás vádjával. 2022 nyarán államtitkot tartalmazó információk Kínának való kiszolgáltatása miatt őrizetbe vették Dmitrij Kolkert, a Novo-

szibirszki Állami Egyetem Fizikai Tan-
széke Kvantumoptikai Technológiák Laboratóriumának vezetőjét. Kolkert az őrizetben meghalt.

Később letartóztatták Alekszandr Sipljukot, az Orosz Tudományos Akadémia Szibériai Kirendeltsége Elméleti és Alkalmazott Mechanikai Intézetének igazgatóját és Vlagyiszlav Galkint, a Hrisztianovics Elméleti és Alkalmazott Mechanikai Intézet egyik alkalmazottját.

Szentpéterváron idén áprilisban hazaárulás ügyében hétévi fegyházbüntetésre ítélték Alekszandr Kuranovot, a Hiperszonikus Rendszerek Tudományos Kutatói Vállalata (NIPGSZ) volt vezérigazgatóját és főkonstruktorát. A Rigában szerkesztett Meduza orosz ellenzéki hírportál összesítése szerint Oroszországban 2018 óta legkevesebb 12 tudóst vádoltak meg hazaárulással, köztük olyanokat, akik hiperszonikus témákkal foglalkoztak. (MTI)

Az EU a mesterséges intelligenciáról (MI) szóló rendeletet fogadott el

Az Európai Unió Tanácsa a mesterséges intelligenciáról (MI) fogadott el rendeletet, mely az EU egységes piacán „mind a magán-, mind a közszereplők körében elő kívánja mozdítani a biztonságos és megbízható MI-rendszerek fejlesztését és elterjedését az alapvető állampolgári jogok tiszteletben tartásának szavatolása mellett”.

A témáról kiadott brüsszeli közleményben kiemelték: mivel ez a világon az első ilyen jellegű jogszabály, „normateremtő szerepet tölthet be globális szinten” a mesterséges intelligencia szabályozásában. Az MI-rendelet csak az uniós jog hatálya alá tartozó területekre vonatkozik, a kizárólag katonai és védelmi, valamint a kutatási célokra használt rendszerek azonban mentességet élveznek – tették hozzá.

A részletek között az uniós tanács közölte: a jogszabály kockázatalapú megközelítést alkalmaz, ami azt jelenti, hogy minél nagyobb a társadalomnak okozott kár kockázata, annál szigorúbbak a szabályok. Az új rendelet aszerint kategorizálja a mesterséges intelligencia különböző típusait, hogy mekkora

kockázatot jelentenek. A nagy kockázatú MI-rendszerek csak számos követelmény és kötelezettség teljesítése esetén juthatnak be az uniós piacra, és vannak olyan MI-rendszerek, amelyek használata tilos lesz az általuk képviselt kockázat miatt. Ilyenek például az úgynevezett kognitív magatartási manipuláció és a társadalmi profilalkotás. Tiltja továbbá az olyan rendszerek használatát, amelyek biometrikus adatokból következtetnek egy ember faji származására, vallására vagy szexuális irányultságára.

A jogszabály bizonyos kivételeket tesz lehetővé a bűnüldöző hatóságok számára, hogy továbbra is alkalmazhassanak mesterséges intelligenciát – jegyezték meg.

A mesterséges intelligenciáról szóló rendelet megsértése esetén kiszabható bírságokat a jogsértő vállalat előző pénzügyi évi globális árbevételének százalékában vagy egy előre meghatározott összegben határozták meg, attól függően, hogy melyik a magasabb. A kis- és közepes vállalatokra és az induló innovatív vállalkozásokra arányos mértékű közigazgatási bírságokat szabhatnak ki – tájékoztattak. (MTI)

Ország – világ

Gyakoribbak a medvelátogatások

Idén eddig több mint 100 lakossági bejelentés érkezett a 112-es segélyhívó számon a Hargita megyei csendőr-felügyelőséghez medvék jelenlétéről lakott területeken. Az intézmény hétfői közleménye szerint a múlt héten 13-szor érkezett riasztás medvék miatt több településről, köztük Csíkszeredából és Székelyudvarhelyről. Ezek közül három esetben – két alkalommal Csíkszeredában, egyszer Tusnádfürdőn – volt szükség csendőri beavatkozásra a nagyvadak elűzéséhez, a többi esetben az állatok már nem tartózkodtak a lakossági bejelentésben megjelölt helyszíneken. A közlemény szerint az év elejétől összesen 102 lakossági bejelentés érkezett Hargita megyében a 112-es segélyhívó számon a csendőrséghez medvék jelenlétéről lakott területeken vagy azok közelében. (Agerpres)

Bírságotlaltak a fogyasztóvédők

Országsszerte 3,412 millió lejre róttak ki bírságot áprilisban a nem állati eredetű élelmiszereket előállító vállalatoknál az állategészségügyi és élelmiszerbiztonsági hatóság (ANSVSA) munkatársai. A hatóság tájékoztatása szerint áprilisban 13.503 ellenőrzést végeztek, amelyek nyomán a feltárt szabálytalanságok és az élelmiszer-biztonsági jogszabályok megsértése miatt 419 bírságot róttak ki összesen 3.412.200 lej értékben. Az ANSVSA ellenőrei a pékáru, kenyér és péksütemények, egyéb, nem állati eredetű élelmiszeripari termékek, üdítőitalok és szeszes italok gyártása terén működő gazdasági egységeknél tartottak ellenőrzéseket. (Agerpres)

Nőtt a betöltetlen állások száma

Az Országos Statisztikai Intézet (INS) kedden ismertett adatai szerint az idei első negyedévben 35.000 betöltetlen állás volt Romániában, 1700-zal több, mint az előző negyedévben, viszont 12.100-zal kevesebb, mint 2023 első három hónapjában. A betöltetlen munkahelyek aránya 0,24 százalékponttal csökkent éves összevetésben. Az idei első negyedévre a becsült betöltetlen állások aránya 0,69 százalékos, ami 0,04 százalékpontos növekedést jelent az előző negyedévhez képest. (Agerpres)

Parlamenti botrány

A parlament folyosóján elkövetett tettelegességgel vádolta meg egy párttársát Florin Roman, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) frakcióvezető-helyettese. Florin Roman médianyilatkozataiban arról számolt be, hogy a PNL belső ellenzékéhez tartozó, a frakciójából immár kizárt Dan Vilceanu volt pénzügyminiszter, a PNL egykori főtitkára egy szóváltás nyomán kilődöste őt „verekedni” az ülésteremből, a parlament folyosóján nyakon fogta, és meg akarta harapni, majd, amikor elhajolt, a térdével orra rugta. A PNL frakcióvezető-helyettese (aki szintén volt már miniszter, de kormányzati pályafutását néhány hét után plágiumbotrány törte derékba) az incidens után orrán kisebb sérüléssel, véryomokkal tért vissza az ülésterembe. A szóváltás – állítása szerint – azért kezdődött, mert el akarta küldeni a pártvezetéssel szembehelyezkedő, formálisan még PNL-tag, de a frakcióból tavaly októberben kizárt Vilceanut a PNL padsoraiból. (MTI)

Miniévad és nyárelői színház

(Folytatás az 1. oldalról)

Részegek című előadását Harsányi Zsolt rendezésében, míg pénteken díjátadó ünnepségre kerül sor – 17 órától az intézmény által kiírt Drámapálya pályázat díjátadója veszi kezdetét a Stúdió Színház előterében. A díjazott jelenetek, drámák és színházi beszámolók szerzőivel a zsűri tagjai és a pályaművek értékelésében részt vevő hallgatók beszélgetnek. Ugyancsak pénteken, 19 órától játssza az elsőéves magiszteri színészosztály az ex-terápia című mozgásszínházi előadását Fehér Ferenc rendezésében, ezzel a produkcióval ér véget az idei színészi Miniévad.

A nyárelői, évadszünet előtti hajrában június végéig még számos színházi előadást megtekinthetnek az érdeklődők, akiknek jó lesz igyekezniük, mert a különböző intézmények produkciói ebben az időszakban jellemző módon gyakran telt házasak. Június végén kezdődik a két hónapos évadszünet, amelyet általában nem követ azonnal bemutató, így a színházi előadásokra éhes közönség az évad végén, utoljára még pótol egyet. Erdemes időben jegyet foglalni a különböző előadásokra, még ameddig lehet. Az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház jelen állás szerint hat előadást kínál június elején, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Tár-sulata szintén hatot, utóbbinak az időrend szerinti utolsó produkciójára június 20-án kerül sor. Kellemes színházlátogatást kívánunk mindenkinek!

A családban tapasztalt attitűdnek jelentős szerepe van

Tévhit, hogy a magyarok nem akarnak megtanulni románul

A románnyelv-tanulás folyamatos kín-lódás, miközben az angolt valósággal szívják magukba már a kisiskoláskorú gyerekek is – ritka az a magyar anyanyelvű család, ahol ne ez lenne az általános tapasztalat, amely előtt értetlenül állnak a románul egyébként jól beszélő szülők is, akik a mindennapokban, a gyerekekkel kapcsolatos ügyek intézésekor vagy éppen a játszótéren gyakran szembesülnek a kérdéssel: hogy lehet, hogy egy 8-9 éves gyerek nem érti, és nem tud válaszolni, ha románul szólnak hozzá? A jelenlegi oktatási rendszer, Erdélyben a szűk környezetünk, az életstílusunk nem biztosít megfelelő teret és lehetőséget az élő román nyelv elsajátításához, hiszen az átlag magyar gyerek szinte csak az iskolában, a románórákon találkozhat a nyelvvel.

Menyhárt Borbála

Miért nem beszélnek a magyarok románul? – erre a kérdésre keresték a választ a napokban a Mathias Corvinus Collegium (MCC) által szervezett, nagy érdeklődésnek örvendő, kétnyelvű beszélgetésen, amely a romániai magyarok nyelvtanulási kihívásaira próbált rávilágítani. A rendezvényen dr. Bethlendi András kisebbségjogász, az MCC erdélyi akadémiai ügyeinek igazgatója, dr. Bakk-Miklósi Kinga, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Tanárképző Intézetének vezetője, egyetemi tanár, pszichológus, Bogdan Rațiu románnyelv- és irodalomtanár, Kovács Karola nyelvész, az MCC posztgraduális hallgatója, valamint Rotaru Daniel leendő román-tanár, az MCC Egyetemi Programjának diákja boncolgatták a közérdekű témát, és olyan tévhiteket próbáltak eloszlatni, amelyek a román és magyar közösségben egyaránt elterjedtek, ugyanakkor szó esett az oktatási rendszer hiányosságairól, valamint a kulturális sokszínűség előnyeiről is.

A nyelv elsődleges szerepe, hogy megértsük egymást

A résztvevők az egyik legnagyobb tévhitként azt emelték ki, hogy a magyarok nem tudnak és nem is akarnak megtanulni románul, hiszen a szociológiai felmérések alapján a romániai magyarok több mint 90 százaléka fontosnak találja a román nyelv ismeretét. Kovács Karola szerint az egyik akadály, ami annak útjába áll, hogy hatékonyan elsajátítsuk a román nyelvet, az a saját múltunkból gyökerező sztereotípiákból, tévhitekből ered. Az egyik ilyen, hogy a magyar anyanyelvűek soha nem fognak tudni igazán jól megtanulni románul. Ezzel elsősorban az a probléma, hogy nem tesszük különbséget, teljesen más egy magyarnak megtanulni a román nyelvet, ha Székelyudvarhelyről származik, és más, ha Aradon él, hiszen más környezet veszi körül, más nyelvi szocializációs közegben nő fel. Sokan azzal is magyarázzák, hogy teljesen más nyelvcsalád, de ez sem állja a helyét, hiszen az angol is teljesen más nyelvcsalád, a német szintén. Ugyanakkor fontos tudatosítani, hogy attól

valaki nem lesz kevésbé magyar, ha jól tud románul – hangsúlyozta. Kovács Karola kiemelte, elenyésző azoknak az aránya, akik egyáltalán nem tudnak románul, inkább az okoz gondot, hogy sokan kellemetlenül érzik magukat, amikor meg kell szólalni román nyelven, attól tartva, hogy hibáznak beszéd közben. – Elfelejtjük, hogy a nyelv elsődleges szerepe a kommunikáció, az, hogy megértsük egymást. Ha elmarad, vagy nem jó helyre kerül egy névelő, vagy nem megfelelő a hangsúly, mindez másodlagos – mutatott rá a nyelvész.

A családban közvetített attitűdnek óriási a szerepe

A család felelősségét hangsúlyozta a nyelvtanulás folyamatában dr. Bakk-Miklósi Kinga, aki szerint fontos az egészséges érzelmi szálak kialakítása a román nyelv kapcsán. Mint mondta, édesanyaként már a

nem elég, ha a szülő azt mondja, meg kell tanulni románul, az általa közvetített modell a lényeg, az, amit lát a gyerek, hogy mit csinál a szülő, ha román nyelvi helyzetbe kerül, hogyan viszonyul a nyelvhasználathoz – mutatott rá.

Dr. Bakk-Miklósi Kinga úgy véli, számunkra, erdélyi magyarok számára az is gondot okoz, hogy úgy próbálunk románul beszélni, mint ahogyan az anyanyelvünkön tesszük, és zavar, ha ez nem jön össze, azaz a hangsúlyból, a különféle egyeztetési hibákból kiderül, hogy magyarok vagyunk. Kognitív szempontból tudjuk, hogy ezzel semmi gond nincs, szabad tévedni, szabad nem román anyanyelvűként megnyilvánulni, de elismerte, egyetemi tanárként, amint ő maga is előadáshelyzetbe kerül, amikor pedagógusként kell megnyilvánulnia, ott van az erős elvárás önmagával szemben, hogy tökéletesen kell beszélni a nyelvet.

gyereke születésekor egyértelmű volt számára, hogy ha valakinek a segítségét fogja kérni a gyereknevelésben, az egy román asszony lesz, aki tud magyarul. – A román számunkra másodnyelv, és nem második nyelv, ezt szoktam hangsúlyozni, hiszen van egy prioritás a mi esetünkben, a román nyelv környezeti nyelv, amennyiben itt akarunk élni és maradni. Második nyelv az angol, a francia, a német – adott hangot véleményének dr. Bakk-Miklósi Kinga, aki kétnyelvű magyarnak tartja magát, és erre próbálja nevelni, szocializálni a gyerekeit. Náluk a családban mindig az volt a normalitás, hogy a románt tanulni kell, tudni kell.

A pszichológus az attitűd szerepét emelte ki, mint mondta, nem mindegy, hogy mi az, amire szocializáljuk a gyerekeinket, ki tanítja őket másodnyelvre, hiszen elsősorban nem azzal, amit mondunk, hanem a viselkedéssel, attitűddel, viszonyulással, hangsúllyal, hanghordozással, mimikával közvetítjük a hozzáállásunkat. Hiába nem mondjuk ki, hogy esetleg ellenszenves számunkra a román nyelv, ha úgy beszélünk róla, úgy tanítjuk, hogy mindenki, a gyerek is érzi. Ugyanakkor

Ugyanakkor az intézetvezető szerint itt, Marosvásárhelyen, Erdélyben az a mentalitás uralkodik, hogy a románt tanulni, jól tudni azt jelenti, hogy valamit feladunk az identitásunkból, ami óriási tévhit. A másik ok pedig, amiért nem szívesen tanuljuk a románt, az a nyelv megítélése, manapság ugyanis sokkal „vagányabb” angolul tudni, mint románul. Mindemellett ma is sokan vélekednek úgy, hogy ha a románok nem tanulnak meg magyarul, mi miért tanulnánk meg az ő nyelvüket?

A román nyelv elsajátítása egy jog, amit az államnak biztosítania kell

Dr. Bethlendi András jogi szempontból világitott rá a kérdésre, mint mondta, a románnyelv-tanulás folyamatát a társadalmi nyomás és a saját magunkkal szembeni elvárásaink is nehezítik, hajlamosak vagyunk a román nyelv elsajátítását kötelezettségként megélni, holott ez elsősorban jog, az államnak pedig biztosítania kell a lehetőséget arra, hogy a magyar gyerekek a közoktatásban megfelelően elsajátíthassák, azok is, akik a Székelyföldön élnek, és az iskola falain kívül

gyakorlatilag nem találkoznak a román nyelvvel.

A magyar felirat elismerés, üzenet, hogy mi, magyarok ugyanúgy itthon vagyunk

A résztvevők egyetértettek abban, hogy a méltányos együttélés érdekében elengedhetetlen a kölcsönös tisztelet, amely egyszerű gesztusokkal is kifejezhető, mint az egymás nyelvén való köszönés, a többnyelvű helynév- és tájékoztató táblák elhelyezése vagy az intézmények többnyelvű kommunikációja. Rotaru Daniel a Mini Erdély Parkot hozta fel pozitív példának, ahol a makettek mellett a kör alakú információs táblák három egyenlő részre vannak felosztva, és sorrend nélkül szerepel rajtuk az információ magyar, román és angol nyelven.

A köztereken, közintézményekben lévő magyar feliratok, illetve ezek hiánya kapcsán dr. Bethlendi András hangsúlyozta, sohasem arról szól a kérdés nekünk, magyaroknak, hogy nem tudnánk elolvasni és megérteni a szöveget, ami csak románul vagy emellett angolul is ki van írva, hanem számunkra a magyar nyelv használata a köztereken, közintézményekben egy elismerés, azt jelenti, hogy annak a nyelvnek, annak a kultúrának a jelenléte az adott helyszínen őshonos, természetes, magától értetődő, és azt üzeni a világnak, hogy mi, magyarok ugyanúgy itthon vagyunk – adott hangot véleményének a kisebbségjogász.

Jelentős a különbség a kilencedikbe érkező diákok romántudás-szintje között

Bogdan Rațiu, aki több mint 15 éves tapasztalattal rendelkezik a román nyelv magyar diákoknak való oktatásában, a marosvásárhelyi Bolyai Farkas középiskolában több nemzedékkel próbálta megszerettetni a nyelvet és kultúrát.

Mint mondta, egy-egy osztályon belül is jelentős különbségek vannak a diákok között, hiszen mindenik más környezetből érkezik. Van, aki magyarul látta a világot, ahol szinte egyáltalán nem volt lehetősége arra, hogy iskolán kívül találkozzon a román nyelvvel, mások vegyes házasságból, ahol az egyik szülő román anyanyelvű, ezért mindenkik más szinten beszéli a nyelvet, amikor megérkezik kilencedikbe, ezért a pedagógusnak nagyon nehéz összehangolni a tanulók tudásszintjét úgy, hogy mindenkivel megfelelően tudjon dolgozni. A pedagógus kiemelte, az iskolára mindig kulturális közegként tekintett, ahol a diákok attitűdjét is formálni kell a román nyelv és kultúra kapcsán, ugyanakkor biztatni őket arra, hogy merjenek megszólalni, akkor is, ha esetleg hibákat ejtenek beszéd közben. Rámutatott, idén fog érettségizni az első olyan generáció, amely már teljesen a 2011 óta bevezetett, megkülönböztetett módszertan szerint tanult románul, azonban egy következetes, az eddigi rendszer hibáit, hiányosságait megvitató, tudományos elemzésen alapuló tantervi reform nélkül nem lesz számottevő fejlődés a magyar ajkú diákok román nyelvi készségei terén.

Segítség az egyetemválasztásban

Az egyetem kiválasztása nem egyszerű, nem csak azért, mert ez a döntés befolyásolhatja az egész életünket, hanem azért is, mert miután egy diák eldöntötte, hogy milyen szakra szeretne jelentkezni, meg kell találnia a megfelelő várost, a felsőoktatási intézményt, továbbá nem árt tisztában lenni az árakkal és a diákélettel sem. Mindezekben segít a felvi.ro, amelynek adatbázisát a Közel-múltban frissítette az Országos Magyar Diákszövetség, az OMDSZ.

Nagy-Bodó Szilárd

A felvi.ro-n jelenleg 93 egyetem, 490 kar és több mint 3000 szak található meg, össze van gyűjtve 219 bentlakás, 185 lakáskereső és 126 álláskereső oldal kínálata is, mindez magyar nyelven, mondta el lapunknak Hatos Attila, az OMDSZ elnöke. A kezdeményezés ötlete a 2000-es évek elejére nyúlik vissza, amikor az Országos Magyar Diákszövetség kiadta az Egyetemi kalauzt papíralapon, és 2020-ig, a koronavírus-járványig frissítette. A nagyon vastag könyvről, amely tartalmazta a romániai felsőoktatási intézmények kínálatát, a világhírvány idején mondtak le, az akkori elnökség úgy gondolta, hogy eljött annak az ideje, hogy átköltöztessék

a projektet a világhálóra, így bárki számára elérhető az ország minden részén, tette hozzá Hatos Attila.

A fenti számokból látszik, hogy hatalmas a kínálat, akár azt is mondhatnánk, hogy egy első évre készülő diák el tud venni a sok információ között. Azért, hogy egyszerűbb legyen a használat, az OMDSZ ellátta a felvi.ro-t kereső-robotokkal, amelyek lehetővé teszik a szak- vagy tudományterület-alapú specifikus keresést. Ha egy diák beírja, hogy matematika, akkor előjönnek azon egyetemek szakjai, ahol van ilyen képzés, és az is megjelenik, hogy mennyibe kerül az élet az adott városban, illetve milyen ott a diákélet, tette hozzá az

OMDSZ elnöke. Ha mindez nem lenne elég, az oldal megjeleníti a bentlakásokkal kapcsolatos információkat, az ingatlanbérleti lehetőségeket is. Az Országos Magyar Diákszövetség az álláskereső hallgatókra is gondolt, akik vagy szakmai tapasztalatot szeretnének szerezni, vagy valamilyen diák-munkát keresnek, az erre vonatkozó kínálat is ott van a felvi.ro honlapján.

– Az egyetem, a lakhatás és az esetleges pénzkeresés mellett egy egyetemistának értelemszerűen a diákélet is nagyon fontos. Ebből kifolyólag az OMDSZ hét tagszervezetének a tevékenységét is feltöltöttük az oldalra, illetve olyan

kapcsolódó linkek is megtalálhatók rajta, amelyekre rákattintva további információt lehet szerezni a helyi diákszövetség programjairól, működéséről – magyarázta Hatos. A felvi.ro segít a diákoknak, hogy a számukra megfelelő szakot, várost, egyetemet kiválasszák, viszont az ottani diákéletért a helyi szervezet felel, amely biztonsági alapot ad az elsőéves egyetemistának, egy belépőt, hogy részese lehessen az általa választott város magyar közösségének.

A felvi.ro kiváló kiindulópont a most érettségiző diákok számára, hiszen itt egy helyen minden információt megtalálnak, amire szükségük van a döntéshozatalban.

Választási hírek

Fejlődik a város

Az építkezést és a fejlesztést támogatjuk – jelentette ki *Kovács Mihály Levente*, az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének elnöke a visszatérni készülő Dorin Florea azon kérdésére, hogy miért állt az RMDSZ ismét Soós Zoltán mellé. A politikus közölte, az RMDSZ azért támogatja a hivatalban levő polgármestert, mert három és fél év alatt sikerült kimozdítania a várost a 20 évnél semmittevés és egy helyben állás miatt kialakult állapotából. Olyan ígéreteket kezdett el megvalósítani, ami elődjének két évtized alatt sem sikerült. A legtöbb ígéret az első kapavágásig sem jutott el. „Igen. Most munkagépek zajától hangos a város. Az építkezés felfordulással jár. De el lehet dönteni, hogy a kényelmes semmittevés vagy a felfordulással járó, sokszor a lakosság nemtetszését kiváltó fejlesztést választjuk” – tette hozzá Kovács Mihály Levente. Az RMDSZ városi szervezetének elnöke ne-

vetségesnek nevezte ugyanakkor számonkérni azt, hogy egy politikai szövetség miért áll egy független jelölt mellé egy olyan személy részéről, aki jó néhány pártban megfordult már, és 2016-ban olyan pártok támogatták, mint a Nemzeti Liberális Párt, a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt, a Románia Haladásáért Országos Szövetség, a Nemzeti Demokrata Párt és a Román Szociális Párt. Az RMDSZ nem támogatta és nem is fogja támogatni őt – hangsúlyozta Kovács Mihály Levente.

Új kerékpárút a klinikák környékén

Kellemes, érdekes élménynek bizonyult az új kerékpárút terepszemléje minden biciklis számára, aki részt vett a Soós Zoltán csapata által szervezett találkozón.

Az új, közel 1500 méter hosszú kerékpárút a Gheorghe Marinescu, az 1989. December 22. út, Kosárdomb (Cornişa) sétány, Székely Vértanúk, Constantin Romanu Vivu és Bükös utcák között található, és egy 13,8 millió

lej értékű európai projekt keretében valósul meg, átadási határideje 2024 szeptembere. A projekt nem csupán a kerékpárutat foglalja magába, hanem a terület rendezését is, közel 2000 méter gyalogossétány létrehozását, 85 LED-es villanyoszlopot az útvonal hosszán, valamint 50 kerékpártárolót és 3 kerékpár-bérlő állomást. A gyalogossétányon térfigyelő kamerákat is elhelyeznek a lakosok biztonságának és kényelmének biztosítása érdekében. A terület korszerűsítése során 42 padot helyeztek el, a környék egy közel 1160 négyzetméteres zöldterülettel, valamint 190 fa ültetésével frissült fel. A találkozó végén minden résztvevő elégedett volt az új kerékpárúttal, és elmondták javaslatukat a jövőre nézve. A kerékpározás a zsúfolt városban nemcsak szabadságot és jobb közlekedést kínál, hozzájárul a forgalom és a légszennyezés csökkentéséhez, és fontos lépést jelent az

alternatív közlekedés és az egészséges életmód népszerűsítésében.

Iskolai járatok diákoknak

Az RMDSZ szerint a fejlődés záloga, hogy a lehetőség szerint maximális odafigyeléssel igyekezzünk elhárítani a fejlődés útjából az akadályokat. A tömegközlekedés korszerűsítése mellett nagy figyelmet fordítottunk a gyermekek biztonságos utaztatására is – jelentette ki *Portik Vilmos* RMDSZ-es alpolgármester. Közölte: „Ezekkel a járatokkal a fiatalok számára lehetővé tettük, hogy a reggeli zsúfoltságban ne a felnőttekkel tele autóbusszokkal kelljen utazniuk, hanem egy helyi rendőr kíséretében külön járművel jussanak el az iskolába. Azon dolgozunk, hogy a fiatalok magukénak érezzék ezt a várost, olyannak, ahol odafigyelnek rájuk, és számít a biztonságuk” – tette hozzá az alpolgármester.

JÚNIUS 9.

EGYÜTT GYŐZNI
FOGUNK! 🤝❤️

„Elfogytak” az abroncsok Verstappen autóján, izgalmas hajrá Imolában

A címvédő és háromszoros világbajnok Max Verstappen, a Red Bull versenyzője nyerte a Forma-1-es Emilia Romagna Nagydíjat vasárnap, ezzel tovább növelte az előnyét az összetettben. A 26 éves holland pilótának ez az idei ötödik és pályafutása 59. futamgyőzelme.

Verstappen mögött Lando Norris, a McLaren brit versenyzője ért célba másodikként, Charles Leclerc, a Ferrarri monacói pilótája pedig harmadikként.

A rajtnál egy pillanatra úgy tűnt, hogy a második helyről induló Norris meg tudja szorongatni Verstappent, de végül a holland címvédőnek sikerült elsőként elfordulnia az első kanyarban. Mögötte Norris, Leclerc, Carlos Sainz Jr. (Ferrari), Oscar Piastri (McLaren) volt a további sorrend.

Az élmezőnyből elsőként Norris állt ki a boksza kerékcsereére, mégpedig a 23. körben, egy körrel később pedig csapattársa, Piastri kapott friss abroncsokat. Verstappen a 25.

körben járt a boksza, majd Leclerc és Sainz is letudta az első kerékcserejét két egymást követő körben.

A 28. kört így újra Verstappen kezdte az élen, mögötte Norris száguldott a második, Leclerc pedig a harmadik helyen. A kerékcsere után Piastri kaparintotta meg a negyedik pozíciót, közvetlenül mögötte Sainz haladt.

A folytatásban az élmezőnyben nem történt változás, de az utolsó tíz körre Verstappen autóján „elfogytak” a gumik, így Norris egyre közeledett hozzá. Őt körrel a vége előtt a McLaren brit versenyzője két másodpercen belülre került holland riválisához, az utolsó körben pedig már egy másodpercen belül volt, de előzési helyzetbe nem került, így meg kellett elégednie a második hellyel.

A pályafutása 150. Forma-1-es versenyén rajthoz álló kanadai Lance Stroll (Aston Martin) kilencedikként, pontszerzéssel ünnepelte a jubileumot.

A hét végén Monte-Carlóban, a Monacói Nagydíjjal folytatódik a verseny.

Eredményjelző

Forma-1-es Emilia Romagna Nagydíj, Imola (63 kör, 309,049 km)

* pontszerzők: 1. Max Verstappen (holland, Red Bull) 1:25:25.252 óra, 2. Lando Norris (brit, McLaren) 0.725 másodperc hátrány, 3. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 7.916 mp h., 4. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 14.132 mp h., 5. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 22.325 mp h., 6. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 35.104 mp h., 7. George Russell (brit, Mercedes) 47.154 mp h., 8. Sergio Pérez (mexikói, Red Bull) 54.776 mp h., 9. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 1:19.556 perc h., 10. Cunoda Juki (japán, RB) 1 kör h.

* leggyorsabb kör: 1:18.589 perc (Russell, 54. kör)

* pole-pozíció: Verstappen

A vb-pontversenyek állása

* versenyzők: 1. Verstappen 161 pont, 2. Leclerc 113, 3. Pérez 107, 4. Norris 101, 5. Sainz 93, 6. Piastri 53, 7. Russell 44, 8. Hamilton 35, 9. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 33, 10. Cunoda 15, 11. Stroll 11, 12. Oliver Bearman (brit, Ferrari) 6, 13. Nico Hülkenberg (német, Haas) 6, 14. Daniel Ricciardo (ausztrál, RB) 5, 15. Esteban Ocon (francia, Alpine) 1, 16. Kevin Magnussen (dán, Haas) 1

* csapatok: 1. Red Bull 268 pont, 2. Ferrari 212, 3. McLaren 154, 4. Mercedes 79, 5. Aston Martin 44, 6. RB 20, 7. Haas 7, 8. Alpine 1

Ahogy „fogytak” a gumik Verstappen autóján, úgy csökkent a különbség közte és Norris között. Az F1 grafikáján azt tüntették fel, hogyan mérséklődött a időbeli távolság a két versenyző között az utolsó húsz körben. Fotó: az F1 közösségi oldala

A derbi megnyerésével ünnepelt a Ferencváros

A bajnok Ferencváros kétgólos győzelmet aratott ősi riválisa, a vendég Újpest felett a magyar labdarúgó NB I 33. fordulójának, egyben a 2023/2024-es idényének utolsó mérkőzésén.

A mérkőzés elejétől a zöld-fehérek futballoztak fölényben, ami eleinte meddőnek bizonyult. Az Újpest többnyire a védekezésre összpontosított, ritkán maradt ereje arra, hogy támadást vezessen. A játékrész derekától egyre veszélyesebbé vált a Ferencváros, amit a gólkirály Varga Barnabás keresztlécen csattanó feje is jelzett. Marquinhos viszont 18 méterről kilőtte a bal felső sarkot, így a hazaiak egygólos előnnyel vonulhattak az öltözőbe.

A második játékrészben is egyértelműen a bajnoksapat akarata érvényesült, ennek ellenére az újpesti kapusnak kevés dolga akadt, egy ízben pedig szerencséje volt, amikor Zachariassen a jobb kapufát találta el. A meddő ferencvárosi mezőnyfőlény aztán góllá érett, mert a videóbíró segítségével

Huszti kezezéséért megítélt büntetőt a klubtól búcsúzó Lisztes a kapu bal oldalába lőtte.

Játszottak:

* Ferencváros: Dibusz – Makreckis, Botka, Wingo, Ramirez – Ben Romdhane, Tóth A. (82. Besic) – Szevikjan (77. Traoré), Zachari-

assen (82. Abu Fani), Marquinhos (61. Lisztes) – Varga B. (77. Kodro);

* Újpest FC: Molnár – Huszti (82. Kovács D.), Keita, Koburi – Pauljevic, Tajti (89. Mucsányi), Radosevic, Tamás – Mörschel, Ambrose (65. Sasere), Csoboth.

A Győr nyerte a feljutásért vívott rangadót

Az ETO FC Győr ugyan kétszer is hátrányba került, végül mégis 3-2-re legyőzte a vendég Vasast a magyar labdarúgó NB II 33. fordulójának feljutásért vívott hétfői rangadóján.

A zöld-fehérek sorozatban negyedik sikerükkel megelőzték az angol-földi csapatot, így ha vasárnap az utolsó körben nyernek Ajkán, akkor másodikként feljutnak, míg a Soroksárt fogadó Vasasnak erre már csak akkor van esélye, ha a Győr kikapna.

Remekül indult a találkozó, tíz perc alatt három gólt láthatott a hét ezres publikum: a fővárosi együttes szinte azonnal vezetést szerzett, de Szépe János egy szöglet utáni fejjessel hamar egyenlített, a harmadik góllra sem kellett sokat várni, Tóth Milán ugyancsak fejjel volt eredményes. Hátrányban tovább rohamozott a Győr, mert ezzel eldőlt volna a feljutás kérdése, törekvéseit pedig siker koronázta, mert már a szünetig átvette a vezetést.

A második féldőre így fordult a kocka, a Vasas támadott nagy elszántsággal, a döntetlennel ugyanis megőrizte volna egy pontos előnyt az utolsó fordulóra. A piros-kékeknek voltak is lehetőségeik, de – többek között Gyurákovics Erik bravúrjainak is köszönhetően – gólt nem sikerült szerezniük, így már nem a saját kezükben van a sorsuk.

Eredményjelző

* NB I, 33. forduló: Kecskeméti TE – Zalaegerszegi TE FC 2-1, Ferencvárosi TC – Újpest FC 2-0.

* NB II, 33. forduló: BFC Siófok – HR-Rent Kozármisleny 0-3, Tiszakécskei LC – BVSC-Zugló 1-1, Budapest Honvéd – Gyirmót FC Győr 2-2, Szombathelyi Haladás – FC Ajka 1-3, Soroksár SC – Kolorcity Kazincbarcika SC 3-1, Budafokei MTE – Pécsi MFC 2-0, Szeged-Csanád Grosics Akadémia – Credobus Mosonmagyaróvár 3-2, Nyíregyháza Spartacus FC – Aqvital FC Csákvár 2-1, ETO FC Győr-Vasas FC 3-2. Az élcsoport: 1. Nyíregyháza Spartacus FC 76 pont, 2. ETO FC Győr 66, 3. Vasas FC 64.

A Ferencvárosi TC játékosai a bajnoki kupával

Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

Előnyben a Dinamo a Csíkszereda elleni osztályozón

A Dinamo 1948 Bukarest 2-0-ra legyőzte hazai pályán az FK Csíkszeredát hétfő este a labdarúgó szuperligás szereplésért kiírt párharc első mérkőzésén. A fővárosi Nemzeti Arénában több mint 30 ezren tekintették meg a találkozót.

Az első féldőt a Dinamo uralta, de előbb Denis Politic, majd Ricardo Grigore sem tudott túljárni a csíki kapus, Gyenge eszén, a 16. percben pedig Milánov a lécs fölé küldte a labdát. A féldő végén a székelyföldiek is veszélyeztettek, a szünetig azonban gól nem született. Nem így a második féldőben, amelyből mindössze 17 másodperc telt el, amikor előnyhöz jutott a Dinamo, Ahmed Bani beadásából Dennis Politic remekül fejtelt a hosszúba (46.). Ugyanez a Politic egy remek egyéni megmozdulást követően 2-0-ra növelte a házigazdák előnyét (73.), egyben a végeredményt is beállította.

A visszavágót május 27-én, hétfőn Csíkszeredában rendezik.

Jegyzőkönyv

Osztályozó a szuperligás szereplésért, 1. mérkőzés: Dinamo 1948 Bukarest – FK Csíkszereda 2-0 (0-0).

Bukarest, Nemzeti Aréna, vezette: Rareș Vidican.

Dinamo 1948: Golubovic – Moura, R. Grigore, Homawoo, Amzăr (62. Bordușanu) – Milánov (62. Goncalo Gregorio), Gnahre, Pavicic – Bani (87. Dani Iglesias), H. Abdallah (90+2. P. Neagu), Politic (87. C. Costin).

FK Csíkszereda: Gyenge – Nagy J., Kelemen, Csűrös (71. Pinter), Apró (63. Makrai) – Veres, Szondi B. (46. Bakos E.) – Babati, Soufiane Jebari (89. Gheralia), Gál-Andrezly – Jelena (71. Szilárd Bloy).

Gólszerző: Politic (46., 73.). Sárga lap: Moura (78.), illetve Szondi B. (45.), Makrai (67.).

Kezdődik az osztályozó a 2. ligába jutásért

A 2. ligás szereplésért ma kezdik a selejtezőt a labdarúgó 3. liga élcsapatjai, közöttük a Nyárádtő. Az Unirea 2018 a Zilahi SCM-et fogadja.

A további műsor: Foksányi CSM 2007 – Radóci CSM Bucovina, Bákói FC – Bodzavásári FC, SC Popești-Leordeni – CS Afumați, Dunărea 2005 Călărași – Bukaresti CS Dinamo, Vedeța Colonești – FC Câmpulung-Muscel 2022, Zernyesti Olimpic – SCM Râmnicu Vâlcea, Temesvári SSU Politehnica – Győrödi CSC, CSO Filiași – Nagyvárdi FC Bihor, Máramaroszigeti CSM – Beszterce-naszódi Gloria 2018.

Valamennyi mérkőzés 18 órakor kezdődik. A visszavágókat május 25-én rendezik.

soós ZOLTÁN

Dolgozunk!

14 km terelőút

Elkezdtek a terelőút tervezését, nem várunk tovább másokra. Hét szakaszra tagolva kezdjük el a 14 km-es nyomvonal megépítését.

AEP 24240353

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósy Piroska

Újabb csalási módszerek

Adathalászat SMS-ben is

Újabb csalási módszerre figyelmezteti ügyfeleit az OTP Bank. Az adathalászatok sms-üzenetben próbálnak személyes, pénzügyi vagy biztonsági információkat megszerezni.

Megbízható forrásnak álcázzák magukat, egy bank, kártyakibocsátó, futárszolgálat, közműszolgáltató vagy egyéb szolgáltató képviselőként jelentkeznek. Az üzenetben arra kéri a címzettet – általában sürgető módon –, hogy a bankfiókja ellenőrzése, frissítése vagy újraaktiválása érdekében nyisson meg egy weboldalra vezető hivatkozást, telepítsen egy al-

kalmazást, vagy hívjon fel egy telefonszámot.

A hivatkozás hamis honlapra mutat, a telefonszámon pedig egy csaló jelentkezik, aki az adott cég munkatársának adja ki magát. Célja olyan információk megszerzése, amelyek segítségével ellophatja az áldozat pénzét.

Miről ismerhető fel, és hogyan lehet megelőzni a csalásokat?

– Az üzenet gyakran helytelenül van megfogalmazva, ékezetek nélküli szavak szerepelnek, helyesírási hibák fordulnak elő benne.

– Az üzenetben szereplő link nem egy létező, ismert szolgáltató vagy webáruház webcíme,

hanem általában egy ismeretlen, betűkből és számokból álló hivatkozás.

– Korábban a banktól (vagy szolgáltatótól) kapott sms-ek egy másik telefonszámról érkeztek.

– Az üzenet úgy van szerkesztve vagy olyan megszólítást használnak, amely eltér a korábban a banktól (vagy szolgáltatótól) kapott sms-ekben használttól, és nem pontos a küldő megnevezése.

– Az üzenet úgy van megfogalmazva, hogy sürgető legyen, nyerceménnyátékot hirdet, vagy arra utal, hogy csak a link megnyitásával teljesül az sms-ben jelzett szolgáltatás. (szer)

A személyazonossági megújítását szorgalmazzák

21 ezernél több érvénytelen

Maros megyében 21.450 személy van, aki a személyi igazolványa érvényességének lejártával nem kérte új személyi kiállítását – tájékoztatott a Marosvásárhelyi Személyi Nyilvántartó Hivatal. Ebből 18.891 személyazonossági az előző években járt le, idén 6.170 személyé.

15.280 személy esetében az országos személyi nyilvántartás tartalmaz alátámasztó információkat arra vonatkozóan, hogy miért nem kérelmezték személyazonossági igazolványuk kiadását a törvényben előírt határidőn belül (pl. külföldre távoztak, máshová költöztek, ismeretlen lakcím, egyéb esetek).

A román állampolgárok lakóhelyéről, tartózkodási helyéről és személyazonossági okmányairól szóló 2005. évi 97-es számú sürgősségi kormányrendelet

szerint a személyazonosító okmányt az érvényességi idő lejártakor ki kell cserélni. Legtöbb 180 nappal, de legkevesebb 15 nappal a személyazonosító okmány érvényességi idejének lejártá előtt új személyazonosítót kell kérni.

Hasonlóképp azoknak a személyeknek, akiknek személyazonosító okmánya elveszett, ellopták, megsemmisült vagy megrongálódott, új személyazonosító okmány kiállítását kell kérelmezniük a lakóhelyük szerinti lakosság-nyilvántartó hivatalnál.

A június 9-én esedékes önkormányzati választásokra való tekintettel arra kéri a polgárokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy személyazonosító okmányuk érvényes legyen, csak úgy élhetnek szavazati joggal – áll a *Codruța Sava* vezérigazgató aláírásával ellátott közleményben. (sz.p.)

Május 20–24. között

Bűnmegelőzési hét

A román rendőrség minden évben egy hetet szentel a bűnmegelőzés fontosságának, a polgárok biztonságának. Idén a bűnmegelőzési hét országos rendezvényei ezen a héten, május 20–24. között zajlanak. A rendőrök mindenekelőtt tanintézményekben tartanak tájékoztatásokat, felvilágosító előadásokat.

A megelőző intézkedések tematikus napokra tagolódnak: május 22-én a családon belüli erőszak megelőzése a téma, május 23-án a vagyoni bűncselekmények, május 24-én a gyermekek eltűnésének, otthonról való távozásának megelőzése.

Maros megyében a tevékenységeket a Bűnügyi Elemző és Megelőző Osztály rendőrei szervezik, az iskolabiztonságért felelős osztály, a Bűnügyi Nyomozó Szolgálat, a Közlekedési Osztály, a községi vagy városi rendőrség és a vidéki rendőrőrsök rendőrei, valamint partnerintézmények, egyesületek közreműködésével. (sz.p.)

Fotó: Maros Megyei Rendőrség

Kutyatámadás Marosludason

Május 18-án este fél tíz körül a 112-es segélyhívón értesítették a marosludasi rendőrséget, hogy egy fogadó melléképületében két masztiff típusú kutya támadt egy nőre.

A helyszínre érkezett rendőrök megállapították, hogy egy 38 éves nő, a helyiség alkalmazottját két kanári-szigeteki (Presa Canario) kutya támadta meg. A nőt szakorvosi ellátásra egészségügyi intézménybe szállították. Az Állatvédelmi Hivatal rendőreit is a helyszínre irányították, mivel a kutyák füleit megcsonkították.

A ludasi rendőrök folytatják a nyomozást, hogy megállapítsák az eset körülményeit, és büntetőeljárás keretében vizsgálják a tulajdonos részéről a kutyatámadás megakadályozására irányuló intézkedések elmulasztását és a testi sértést.

Ugyanakkor az állatvédelmi rendőrség vizsgálja az állatok külsejének megváltoztatására irányuló sebészeti beavatkozások bűncselekményét, amelyet az állatvédelemről szóló 2004. évi 205-ös törvény ír elő és bünteti. (sz.)

19. MOL-tehetségtámogatás

Fiatal művészeknek és sportolóknak

A MOL Románia és A Közösségért Alapítvány tizenkilencedik alkalommal hirdette meg a fiatal sportolóknak és művészeknek szóló, pályázati rendszerben szervezett MOL Tehetségtámogató programot. A pályázatok benyújtásának határideje: június 14.

A programban tehetséges fiatalok pályázhatnak eszközbeszerzésre és/vagy versenyek, szakmai továbbképzések, táborok utazási és részvételi költségeinek megtérítésére. A pályázatokat rangsoroló bírálóbizottságok figyelemmel követik a támogatást igénylő fiatalok korábbi kiváló eredményeit.

A MOL Tehetségtámogató keretében 8 és 18 év közötti művészek és sportolók pályázhatnak egyénileg vagy csoportosan, csapatok, együttesek, kórusok, színjátszók. A pályázatokat 2024. június 14-ig online lehet benyújtani A Közösségért Alapítvány honlapján (www.kozosseget.ro). A pályázatnak tartalmaznia kell az utóbbi

másfél évben elért eredményeket, a felkészítő tanár vagy edző ajánlását, a jövőbeni célok megfogalmazását és a célok eléréséhez tervezett pályázati költségvetést. Az idei kiírás támogatási alapja 560.000 lej, egy pályázó legtovább 10.000 lej értékű támogatást igényelhet. A 18 év feletti korcsoportban meghívásos alapon lehet pályázni.

„A pályázó fiataloknak azt javasoljuk, hogy kezdjék el időben a pályázat összeállítását, ne halogassák a pályázati időszak végére, szánjanak időt az opcionális dokumentumok megszerzésére, amelyek sok esetben előnyt jelenthetnek. Az utóbbi két évben elért eredményeket és a jövőbeni célokat, amelyre a támogatást igénylik, tisztán, világosan kell összefoglalni. A programmal kapcsolatos információk megtalálhatók a www.kozosseget.ro honlapon, és az egy hónapos pályázati időszak alatt bármikor megkereshetnek bennünket, de a Facebook-csoportunkban is tájékozódhatnak, vagy megoszthatják tapasztalatukat” – nyilatkozta

András Imre, A Közösségért Alapítvány ügyvezetője.

A 2006-ban indított MOL Tehetségtámogató a legrégebb ilyen társadalmi felelősségvállalási program Romániában, amelyet éves rendszerességgel meghirdetnek a fiataloknak. Az eddigi 18 kiírásban 3.810 fiatal sportoló és művész részesült összesen több mint 6,6 millió lej értékű finanszírozásban, amit szakmai fejlődésükre fordíthattak. Közülük sokan értek el jelentős eredményeket hazai és nemzetközi versenyeken, hatan (Miklós Andrea atléta, David Popovici és Vlad Stancu úszók, Adina Diaconu, Andreea Dragoman és Szöcs Bernadette asztaliteniszezők) részt vesznek az idei párizsi nyári olimpiai játékokon. A 2023-ban támogatást nyert tehetséges fiatalok között Sânziana Mircea és Ana Karina Voion zongoraművészek, Olivia Oprea și Viznyai Botond énekesek, Tudor Torge gitárművész, Anna Eliza Pop ruhatervező, Ilinca Țoța és Dragoș Mihai Dobocan festőművészek számos hazai és nemzetközi eseményen mutatkoztak be. (szer)

TÁMOGATJUK A MŰVÉSZ- ÉS SPORTTEHETSÉGEKET!

A KÖZÖSSÉGÉRT Alapítvány

A MOL és A Közösségért Alapítvány tizenkilencedik alkalommal hirdeti meg a MOL Tehetségtámogató programot a sportban és művészetekben kivételesen tehetséges fiatalok számára. A pályázaton anyagi támogatást igényelhetnek tevékenységük sikeres folytatásához.

A pályázatokat online, A Közösségért Alapítvány honlapján kell benyújtani 2024. június 14-ig.

www.kozosseget.ro
www.molromania.ro

A meghallgatás mint lelki vendégszeretet

„Túl önző vagy!”, „Az a baj veled, hogy irigy vagy”, „Ó lusta”, „Nekik előítéletek vannak!” – ismerős mondatok lehetnek, hiszen ezt nevezzük életidegen kommunikációnak. Olyan morális ítéletek, amelyek a fenti mondatokban öltenek nyelvi formát. Miért vagyunk erőszakosak a kommunikációban? Miért nem hallgatunk, miért nem hallunk?

Tasnády Ádám

Születésünk pillanatától kezdve szocializálódunk az erőszakos kommunikációra, pedig pontosan tudjuk, minden szavunk éles fegyver lehet. Kritizálunk, büntudatot keltünk, vádaskodunk vagy épp minősítünk, ha minket bántanak, arra is reagálunk. De nem mindegy, hogyan. Dr. Marshall B. Rosenberg amerikai pszichológus, aki kifejlesztette az erőszakmentes kommunikáció módszerét, két csoportra osztja a beszélgetőpartnereket: sakálok és zsiráfok. A módszer lényege, hogy segítse az információcserét, valamint a konfliktusok és különbségek békés rendezését. Hogy mi melyik csapatot erősítjük? Bartha Éva és Kertész Alpár pszichológusok segítenek eligazodni, ugyanis az erőszakmentes kommunikációról őket kérdeztük.

Kertész Alpár pszichológus

– Fogalmazzuk meg elsősorban azt, hogy mi is a kommunikációs erőszak. Melyek az ismérvei, esetleg van-e lépcsőzetes felépítése? Illetve ki a zsiráf, és ki a sakál?

– A Rosenberg által képviselt irányzat célja, hogy a kommunikációs erőszakot leépítse. Valójában ő az együttérző nevelés képviselője. Hogy ezt érzékeltetni tudja, a zsiráf és a sakál szimbólumát használja. A zsiráfot elsősorban azért, mert az állatok közül a tes-

téhez viszonyítva neki van a legnagyobb szíve, illetve a magasságának köszönhetően képes felülről rálátni dolgokra és helyzetekre. Ennek az ellenpólusa a sakál, aki kisebb ellenfeleit ledominálja és üvöltve megtámadja, ám a nagyobbaktól megijed, és meghunyászkodva távozik. Fontos tisztázni, hogy nem címkézéssről van szó, hanem olyan magatartásokról, amelyek mindannyiunkban jelen vannak. Voltaképpen nincsenek csak zsiráfok és csak sakálok, olyan helyzetek vannak, amikor sikerül önmagammal (valamint érzellemmel) és másokkal kapcsolódni, és úgy nyilvánulok meg, mint egy zsiráf, felülről látom a helyzetet, vagy épp az ellenpólust képviselve reagálok a szituációra – mondta Bartha Éva.

Kertész Alpár hozzátette: rendkívül fontos meghatározni az agresszió szót. Sokan összekeverik az asszertivitással, nem veszik észre, mennyire indulatból fogalmazzák meg gondolataikat, érzelmeiket, mennyire vehemensen reagálnak adott kommunikációs helyzetekre. Az agresszió voltaképpen egy viselkedési típus, amely – mások érdekeit teljes mértékben figyelmen kívül hagyva – kártékonyan törekszik saját célja elérésére. Ezek az emberek törekszenek arra, hogy dominálják a beszélgetést, gyakran fenyegetnek, sértéseket és bántó kifejezéseket használnak annak érdekében, hogy a helyzet magaslatán maradjanak – fejtette ki a pszichológus.

Rosenberg kiemeli: ha az együttérző kommunikációra törekszünk, négy lépést kell figyelembe vennünk, hívja fel a figyelmet Bartha Éva.

Első a helyzet megfigyelése. Ezt követi a szituációval való érzés tudatosítása, majd egy saját szükséglet megfogalmazása a helyzettel kapcsolatban, illetve egy kérdés kifejezése. Egy mondat, ami a négy lépést magába foglalja: Amikor azt látom, hogy a fotelban ülsz (megfigyelés), kétségbeesést érzek (érzés), mert támogatásra lenne szükségem (szükséglet). Segítenél behozni a csomagokat (kérs)?

– Bár nem szokványos ez a kommunikációs stratégia, mégis jó lenne törekedni arra, hogy megfontoltan közöljük mondanivalónkat, hiszen azt kapjuk vissza, amit adunk. A türelmetlenség türelmetlenséget, az agresszió pedig agressziót szül. Még Rosenberg előtt Dietrich Bonhoeffer német teológus kiemelte azt, hogy mennyire fontos a csend és egymás meghallgatása – tette hozzá a szakember, aki idézett a lelkészről:

„Van egyfajta fél füllel történő hallgatás, amely már feltételezi, hogy tudja a másik ember mondanivalóját. Ez egy türelmetlen, figyelmetlen hallgatás, amely megveti a tes-

Bartha Éva pszichológus

vért – vagyis a másik személyt –, és csak arra vár, hogy beszéljen és így megszabaduljon a másik embertől.”

Amennyiben nem vagyunk képesek arra, hogy meghalljuk egymást, érzékeljük és figyelemmel kövessük, mit is érez a másik fél, nagyon hamar bele lehet csúszni az erőszakos kommunikáció csapdájába. Legtöbbször arról beszélünk, hogy milyen erőteljes egy beszélgetés, egy speech, de arról, hogy valaki hogyan hallgat meg másokat, miközben ebben nagyon sok erő van, erről nagyon ritkán lehet hallani – állapította meg a szakember.

– Mikor és hol szembesülünk először kommunikációs erőszakkal? Mikor kezdünk igazán a sakálnyelvre szocializálódni?

– Amikor beszélni tanul a gyerek, a szülők és a közvetlen környezetének magatartását tanulja meg – emelte ki Bartha. Amennyiben körülöttünk egy erőszakos kommunikációs tér van jelen, óhatatlanul ezt tanuljuk meg. Ez a későbbiekben folytatódik az iskolában.

Bartha Éva és Kertész Alpár elmondta, rendkívül fontos lenne tanítani az iskolában az erőszakmentes beszédet. Több mint 65 országban tanítják ezt tantárgyként, egyaránt használják az iskolai képzésekben, a politikumban és más területeken, ahol a kommunikáció kiemelt szerepet tölt be.

– Milyen szándékok lapulnak a verbális erőszakot alkalmazó személyek mögött? Mi a motiváció?

– Önmagam érvényesítése, a másik rovására – így tudnám megfogalmazni. Saját igényeim, elvárásaim, szándékaim kerülnek előtérbe. A sakál „beleharap” abba, akit bántani akar, és mindenáron érvényesíti akaratát, miközben az lenne nagyon fontos, hogy megértsük és meghallgassuk egymást ahhoz, hogy az erőszakmentesség irányába forduljon

át egy kapcsolat, egy beszélgetés – mondta Bartha Éva, kiegészítve gondolatát egy újabb idézettel.

Henri Nouwen lelkeségi író és teológus a következőket mondja a kommunikációról és az egymásra való odafigyelésről:

„Hallgatni sokkal többet jelent, mint megengedni a másinak, hogy beszéljen, miközben arra várok, hogy válaszoljak. Meghallgatni: a másra való teljes odafigyelés és befogadni a másikat. A meghallgatás szépsége az, hogy akiket meghallgatunk, kezdik elfogadva érezni magukat, elkezdik saját szavaikat komolyabban venni, és valódi önmagukat kezdik felfedezni. A meghallgatás a lelki vendégszeretet egyik formája, amely által meghívod az idegeneket, hogy barátaid legyenek, hogy jobban megismerjék önmagukat (saját benső világukat), és még arra is, hogy merjenek csendben maradni veled.”

Ha ezt elkezdene gyakorolni, pontosabban két füllel odafigyelni egymásra, megszűnne önmagunk mindenáron való érvényesítése, nem beszélne el egymást mellett, valamint befogadóbbá, toleránsabbá és empatikusabbá válnánk – mondta a pszichológus.

– Milyen típusai vannak az erőszakos beszédnek (vádaskodás, ellenkezés, leértékelés, bagatellizálás stb.)?

– A leggyakoribb – kezdte Kertész Alpár – az, amikor az illető töretlenül kiáll saját álláspontja mellett, nem hallgat meg más, csak a maga érveit és igazát ismételteti, bizonygatja. A szemszögváltás gondolata ellenkezést vált ki a személyben, ezért azonnal támad, tagad és nemleges választ ad mindenre, amit ő kitalációnak és hazugságnak titulál. Veszélyben érzi magát, azonnal bekapcsolja jól bejáratott érvédméchanizmusait, és teljesen bezár.

– Mi történik akkor, ha mi zsiráfnyelvet alkalmazunk, de a másik fél nem nyitott kislépni a sakálnyelvből? Kiszállunk a beszélgetésből, esetleg mi is alkalmazkodunk a másik fél megnyilvánulásához?

– Lehetőleg ne vegyük át az erőszakos kommunikációs stílust, ez a legfontosabb, mert a harag haragot, az erőszak pedig erőszakot szül. Érdemes megfigyelni azt, hogy mi lehet a másik ember szándéka, vagy mi lehet az az érzés, ami ezt a kommunikációs stílust vezeti, ugyanis valahol le lehet építeni. A támadó magatartása mögött félelem, szorongás van, ha erre reagálunk, és nem az erőszakos megnyilvánulásra, egy adott ponton kapcsolatba tudunk kerülni vele. Ha lehetne bizonyul a kapcsolódás, érdemes átgondolni, hogy hol is tartunk a kapcsolatban – hívta fel a figyelmet Bartha Éva.

Turisztikai konferencia a marosvásárhelyi várban

A Transylvania Bloom Egyesület (www.transylvania-bloom.ro), a Visit Maros Egyesület és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Kara közös szervezésében, a Bethlen Gábor Alap, a Magyar Tudományos Akadémia Kolozsvári Akadémiai Bizottsága támogatásával június 7-én 10 órától a Maros Megyei Múzeum történeti osztályának várban levő épületében szakmai konferenciát tartanak a székelyföldi turizmus jövőjéről. A konferencián teret adnak azok számára, akik az érintettségükön túlmenően aktívan is hozzá szeretnének járulni a turizmus jövőjének az alakításához.

A szervezők szerint Székelyföld turizmusának fejlődése jövőnk egyik záloga. A turizmuspiac megfelelő irányú alakulása hozzájárulhat új munkahelyek teremtéséhez, az elvándorlás csökkenéséhez, ahhoz, hogy a Székelyföld egy élhetőbb, jobb, számunkra a legjobb helyé váljon. A rendezvényen a turizmusban érintett társadalmi, gazdasági szereplők minden

képviselőjét várják, az akadémiai, vállalkozói, önkormányzati és civil szféra is jelen lesz. Az idén azokra a turisztikai szakágazatokra helyezik a hangsúlyt, amelyek a székelyföldi turizmus fejlődésének a húzóerejévé válhatnak.

A 10 órától kezdődő rövid megnyitót követően a gazdaságpszichológiai, kommunikációtudományi, gazdasági beágyazottság témakörben a következő előadások hangzanak el: Kozma Mónika (Pro Economica Alapítvány): *A turizmus mint az erdélyi gazdaság kiterjesztési lehetősége*; dr. Horváth Alpár (Babeş-Bolyai Tudományegyetem): *Megvék a piacon*; dr. Vajda András (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem): *A turizmus és a kulturális örökség kölcsönhatása*; dr. Jánosi Dalma (Maros Megyei Tanács): *Pályázati lehetőségek turisztikai kis- és középvállalkozásoknak*; dr. Tóth-Batizán Emese Emőke (Transylvania Bloom Initiative, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem): *A székelyföldi turizmuspiac új professzionalizációs modellje*.

Rövid szünet után 12 óra körül a niche turizmusról lesz szó a következő előadásokban: dr. Nagy Bene-

dek (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem): *Utazni vagy nem utazni? A fogyatékkal élő személyek részvétele a (romániai) turizmusban*; Trucza Adorján (Taste of Transylvania): *Gasztronómia, avagy Székelyföld lelke*; Albert Zoltán (Zabolai Mikes Estate): *Nemesi hagyaték mint ökoturisztikai táptalaj – Zabola Estate-esettanulmány*; Mátyus Enikő (Transylvania Balneoturisztikai Klaszter, University of Strasbourg): *A balneoturizmus esélyei Székelyföldön*; Szontágh Szabolcs (Nemzeti Vallásturizmus Tanács): *A vallásturizmus lehetősége és felelőssége*.

Az ebédszünet után, 14.30-tól a délutáni téma a régiómarketing, brandépítés, sikeres megvalósítások. Ebben a panelban a következő előadásokat hallhatják az érdeklődők: dr. Tözsér Anett (Nemzetstratégiai Kutatóintézet): *A hungarikumok szerepe az országimázs formálásában*; dr. Michalkó Gábor (Pannon Egyetem, Veszprém, HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet): *Helyértés a turizmus szolgáltatásban*; dr. Sulyok Judit (Pannon Egyetem, Veszprém): *Nekem a Balaton a Riviéra – a Balaton mint turisztikai úti cél márká-*

zásának lehetőségei és kihívásai; dr. Székely Kinga Katalin (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem): *A PR és kommunikáció szerepe a márképítésben*; dr. Híres-László Kornélia (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola): *Kárpátalja turizmusa a nyelvi tájékozódás keretében*; dr. Madarász Eszter (Pannon Egyetem, Veszprém): *Egy mindenkiért – Fenntartható jó gyakorlatok a Balaton térségében*.

Ezután kávészünet következik, és

16 óra után a résztvevők kerekasztal-beszélgetésen körvonalazzák a székelyföldi niche turizmus megvalósításával járó lehetőségeket és kihívásokat.

Moderál dr. Tóth-Batizán Emese-Emőke. A beszélgetésen részt vesznek: Szontágh Szabolcs (Nemzeti Vallásturizmus Tanács), dr. Michalkó Gábor (Pannon Egyetem, Veszprém, HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet), Szabó Károly (Visit Hargita Egyesület), Albert Zoltán (Zabolai Mikes Estate). (vajda)

Szálloda Tusnádfürdőn – vendégekre várva

Fotó: Vajda György

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Egyelőre nem valósul meg a Tesla egyik ígéretes terve

A Teslának lényegében megalakulása óta számos olyan terve volt, amelyről a legtöbben azt állították, hogy lehetetlen véghezvinni. Tagadhatatlan, hogy ezek közül néhány mégis megvalósult, ha jókora késéssel is, és voltak olyanok is, amelyek mind a mai napig váratnak magukra, sokan el is felejtették ezeket az ígéreteket. Többnyire olyan tervekről van szó, amelyek első hallásra hihetetlennek tűntek, olyannyira, hogy az emberek szinte biztosak voltak benne, hogy végül nem lesz belőlük semmi, erre jó példa a Tesla Roadster, amelyre Elon Musk rakétahajtóműveket akart szerelni, hogy egy másodperc alá csökkentse a 0-100-as gyorsulást. Voltak viszont olyan ígérek is, amelyeknek a megvalósítása szé-

pen haladt. Az egyik ilyen a gigacasting.

A Tesla azt szeretne volna elérni, hogy az autók padlólemeze ne sok kis elemből álljon, hanem pár hatalmas elemből, amelyeket óriási présgépek segítségével összesajtolnak. A Model Y padlólemeze mindössze négy fődarabból készült.

De miért is szempont, hogy az autók alváza minél kevesebb fődarabból készüljön? Nos, egyrészt azért, mert így kevesebb alkatrészt kell gyártani, másrészt kevesebb munka van az összeszereléssel. A technológia költségcsökkentéssel járt. A cél az lett volna, hogy a padlólemez egyetlen hatalmas darabból készüljön. Eddig nem sikerült eljutni, de meg kell hagyni, szépen haladtak vele. A Tesla alkalmazta is

a technológiát, és minden jel arra mutatott, hogy folytatni fogják a fejlesztést, ennek ellenére a Reuters most több, egymástól független iparági forrásra hivatkozva azt írja, hogy behúzták a kéziféket. Felmerül a kérdés, hogy miért?

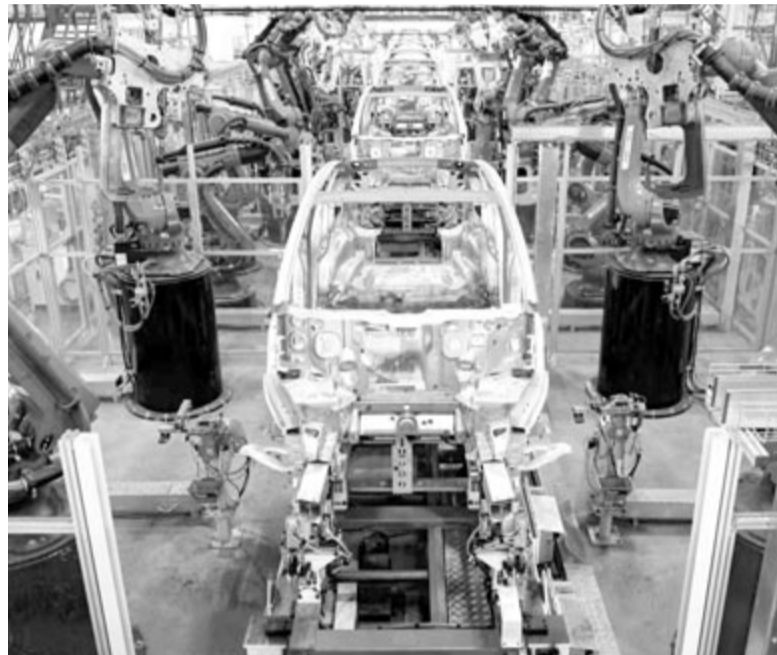
A válasz nem egyetlen tényezőben keresendő, arról van szó, hogy az egy darabból kimunkált padlólemez fontossága a többi kihíváshoz képest eltölpül, amivel jelenleg a Tesla és az autóiipar többi szereplője küzd. Az amerikai villanyautógyártónak nagy fejtörést okoz, hogy előregedőben van a modellpalettája. A bizonyos szempontból elavult típusok már nem olyan kelendők, ez az értékesítési számokon is meglátszik. Egy másik tényező, amely már nem csak a

Teslát fenyegeti: a kínai elektromos autók elterjedése. Ettől jogosan tartanak a vállalatok, hiszen a Távol-Keletről érkező típusok sokkal olcsóbbak, mint európai vagy amerikai versenytársaik. Nagy lehet a baj, ha maga Elon Musk is úgy fogalmazott egy interjúban, hogy aggodik a számok láttán. Ezen kijelentés érvényes a kínai elektromos autók térnyerésére és arra is, hogy csökkennek a Tesla eladásai.

A Tesla az erőforrásai nagy részét jelenleg a robottaxi-fejlesztésre fordítja, amire szükség is van, mivel az amerikai közlekedésbiztonsági intézet egyelőre nem találta megfelelőnek a rendszert. Ennek tekintetében

pedig még sokat kell várni arra, hogy Tesla robottaxik közlekedjenek az Egyesült Államok útjain. Európa esetében a várakozási idő még ennél is jóval hosszabb lesz.

A Tesla nem hajította a szemébe a gigacasting technológiát, csupán félretette, mert most komolyabb és égetőbb kihívásokkal kell szembenéznie. Idővel valószínűleg újfentéveszi, hiszen neki is érdeke, hogy olcsóbban tudjon autót gyártani, továbbá bevételi forrásra tegyen szert a technológiával, hiszen csak így tud piacképes maradni a kínai és más távol-keleti vetélytársakkal szemben.

Tesla gigacasting, illusztráció

Forrás: CarBuzz

Bemutatták a Renault Symbiozt

Renault Symbioz, beltér

Forrás: Renault

Véget érni látszik az SUV-őrület az európai és a globális autópiacon, mivel egyre több gyártó készít újra egyterű, hagyományos autót. Ebbe illeszkedik a nemrégiben bemutatott Renault Symbioz, amely a gyártó szerint olyan tágas és sokoldalú autót idéz, mint a Scenic vagy az Espace. Ezzel együtt a Symbioz nem tűnik korszakalkotó

típusnak, de nem is kell annak lennie. A Renault célja minden bizonynyal egy jól használható egyterű létrehozása volt. Az előzetes számadatok és a képeket nézve ez sikerült is neki.

Egy Nissan Qashqai méretű autóról van szó, amely a francia gyártó CMF-B padlólemezére épült, ugyanarra, amelyre a Captur

és a Clió is. Ami pedig a számokat illeti, 4,41 méter hosszú, 1,8 méter széles, 1,58 méter magas, a tengelytávja is tisztességes: 2,64 méter. Ezzel együtt az üres súlya nem haladja meg az 1,5 tonnát, amivel már-már azt lehet rá mondani, hogy egészen könnyű. Különösen annak tekintetében, hogy az 1,6 literes, 145 lóerős benzínmotorhoz társul egy hibrid rendszer, amely egy 1,2 kWh-s akkumulátorcsomagot tartalmaz. Ez az egyetlen hajtásrendszer, ami kérhető a Symbiozba, sokat nem kell gondolkozni, hogy mit választ az ügyfél. Ha pedig hajtás, a gyártó 4,7 literes fogyasztást ígér a típushoz. (Az előzetes fogyasztási adatokat ajánlatos fenntartással kezelni minden autógyártó minden típusa esetében.)

Ha tovább nézzük a számokat, kiderül, hogy a Renault Symbioz alapesetben 492 literes csomagterellel rendelkezik, ám ha előrehúzzuk a hátsó üléseket, ez 624 literig bővíthető, ha pedig ledöntjük a hátsó ülésort, akkor 1582 literes raktérrel gazdálkodhatunk. Ezen túlmenően az autó belsejében több tárolórekeszt is kialakított a gyártó, ame-

lyek együttes kapacitása 24,7 liter, ezek közül a legnagyobb a 7 liter ürtartalmú kesztyűtartó.

A vásárlók extraként kérhetik az autóba azt az üvegtetőt, amelyet a Scenic E-Techben mutattak be, vagyis a Solarbayt. Ez egy extravékony üvegtető, amelynek nincs sem redőnye, sem vastag kerete, ennek köszönhetően pedig a Symbiozban is 30 milliméterrel növekszik a fej-

tér, ha valaki kifizeti az extráért járó felárat. Helyet kapott benne egy 10,4 hüvelykes képátlójú érintőkéijelző is, amely a Google Assistant technológiának köszönhetően hangvezérlést is támogat.

A Renault Symbioz idén júliustól lesz megrendelhető, az első példányok várhatóan szeptemberben érkeznek meg a tulajdonosokhoz. A típus indulóára 34.000 euró.

Renault Symbioz

Forrás: Renault

A mesterséges intelligenciát is bevetette a brit rendőrség

Az egyesült királyságbeli Northamptonshire rendőrkapitánysága mindössze egy hét alatt 114 olyan sofört kapott el, akik vezetés közben használták a mobiltelefonjukat, illetve további 180 járművezetőt, akik nem tették fel a biztonsági övet. Ezen személyek lefűléésében nagy szerepet játszott a mesterséges intelligencia, ugyanis a térfigyelő kamerák képét ezen technológia segítségével elemezték.

Ha a mesterséges intelligencia a kamera képén azt látta, hogy az adott járművezető szabálytalanságot követett el, riasztotta a rendőröket, akik eldöntötték, hogy mekkora bírságot szabnak ki. Az egyhetes kísérletet a brit közlekedésbiztonsági hivatal kezdeményezte.

A kihágást elkövető személyek számát látva Matt-

hew O'Connell, a northamptonshire-i rendőrség biztonságos autózásért felelős vezetője úgy fogalmazott a BBC-nek, hogy nagyon megnövekedett a vétségek száma. Ez azért is lehangozó, mert egyesek képesek a saját és mások testi épségét kockáztatni a fegyelmezetlenségükkel, mondta a rendőrtiszt, aki a vétséget elkövetők számát látva úgy fogalmazott, hogy ezek szerint hiábavaló a sok oktatás és figyelmeztetés. Matt Staton, a brit közlekedésbiztonsági hivatal vezetője a BBC kérdésére elismételte azt a statisztikát, amely értelmében a vezetés közben mobiltelefont használó járművezetők esetében négyszer nagyobb a balesetek valószínűsége. Ez a statisztika pedig nem csak a szigetországra vonatkozik.

Vezetés közbeni mobiltelefon-használat

Forrás: Motor1.com

Elkerülhetetlennek tűnik az adóemelés

Nagy-Bodó Szilárd

A Román Nemzeti Bank (BNR) elnöke, Mugur Isărescu szerint az ország nehéz gazdasági helyzetben van, aminek oka, hogy egymásra tevődik a költségvetési és kereskedelmi hiány. Miközben a miniszterelnök arról beszél, hogy év végére 5% körül lesz a költségvetési deficit, addig az Európai Bizottság szakemberei 6,9%-ra teszik. Az így kialakuló hiányt fedezni kell valamiből, ezért az ország újabb és újabb hiteket vesz fel, ennek következtében pedig a GDP-arányos államadósság mértéke elérte az 52%-ot, meghaladva a bűvös 50%-ot. Minderre rátesz még egy lapáttal, hogy sokkal magasabb az import, mint az export.

Bálint Csaba, a Román Nemzeti Bank igazgatótanácsának tagja a Népszávnak elmondta, az ország az elmúlt években gazdasági növekedést könyvelt el, elkezdődött a felzárkózás, már nincs jelentős különbség a környező országokkal való összehasonlásban. Ezzel együtt is beszélni kell a növekvő költségvetési hiányról, illetve arról, hogy többet importálunk, mint amennyit exportálunk. Ha egy újabb gazdasági válság üti fel a fejét, azt Románia nagyon meg fogja érezni, mutatott rá Bálint Csaba.

A költségvetési hiánynak, bármennyire is meglepő, vannak pozitív hatásai rövid távon, hiszen nőtt a fogyasztás, nőttek a bérek és a nyugdíjak, megvalósultak beruházások, viszont azt is látni kell, hogy a deficit mértéke megugrott, arra pedig kevés az esély, hogy a szuperválsztási évben sokat tesznek a hiány csökkentése érdekében. Előbb-utóbb a számlákat ki kell fizetni. Miközben az egészséges, fenntartható költségvetési hiány 3% körül van, addig Románia ennek a kétszeresénél is többnél jár, mondta Bálint Csaba, aki hozzátette, hogy 4%-ot hirtelen lefaragni a hiányból szinte lehetetlen. Romániának szüksége van ehhez néhány évre. Amennyiben nagyon hirtelen kellene megoldani a problémát, annak fájdalmas gazdasági hatásai lennének, például adóemelések, beruházáscsökkentések, sőt, a kényszerített gyors csökkentése a hiánynak recesszióhoz, gazdasági visszaeséshez is vezethetne, magyarázta a szakember. A gazdasági

helyzet orvoslása mellett a kormányzatnak arra is oda kell figyelnie, hogy a Románia számára elérhető EU-s forrásokat, amelyek több milliárd euróra rúgnak, megfelelően használja fel. Jelenleg ezek a legnagyobb gazdasági kihívások az ország számára.

Az államadóssággal kapcsolatban Bálint Csaba elmondta, hogy a költségvetési hiány és az adósság mértéke között összefüggés van, hiszen valahogyan elő kell teremteni a hiányzó pénzt, ilyenkor pedig jön a hitelfelvétel. Ami pedig az 52%-os hiányt illeti, ez nem is olyan rossz európai szinten, tette hozzá a Román Nemzeti Bank igazgatótanácsának tagja. Viszont az államadósság növekedésének dinamikája ijesztő, hiszen 20 évvel ezelőtt ez 11% volt, innen jutottunk el az 50%-ig. Ez is mutatja, hogy a – főként külföldi – hitelekkel finanszírozott nagy költségvetési hiány nem fenntartható, mindenképpen tenni kell valamit, de konkrét ötleteket adni nehéz ebben a helyzetben, húzta alá Bálint Csaba. A tankönyvszerű megoldás az lenne, hogy elsősorban az állam megpróbálja „otthon rendet tartani”, tehát hatékonyabban használja fel a rendelkezésére álló forrásokat, hiszen bizonyos területeken lehetne még spórolni, jobb helyen elkölteni a pénzt. Ezzel gyors változást nem lehet elérni, de úgys meg kell tenni ezeket a lépéseket. Ezután jöhet a második szint, hiszen az adóbehajtás terén is probléma van, sokan nem fizetik be az adókat, vagy valamilyen úton megkerülik a befizetést. Jelen pillanatban az állam a hea mindössze 2/3-át tudja begyűjteni, mondta.

Ha az említett két lépés nem bizonyul elegendőnek, jön a harmadik, az adóemelés. Látjuk, hogy nagy a hiány, és ha hirtelen kell javítani, a helyzetet csak adóemelésekkel lehet kezelni a választásokat követő években, vélekedett Bálint Csaba.

Vagyis hiába tűntetnek egyesek a fizetések után fizetendő nagy adó miatt, nem lehet kizárni, hogy még nagyobbak lesznek az adók, ha nem is a bérek esetében, de máshol. Jelen állás szerint ennek az elkerüléséhez arra van szükség, hogy ne kelljen egyből látványos csökkentést elérni a költségvetési hiány tekintetében, másrészt ne következzen be egy újabb, a koronavírussal és az orosz-ukrán háborúval együtt járó gazdasági nehézség.

Családon belüli erőszak – a mai társadalom sebezhető pontja?!

Ezzel a címmel tartottak hétfőn vitát a parlamentben szakértők, az illetékes állami intézmények és civil szervezetek képviselőinek részvételével. A rendezvény résztvevői a jelenleg elleni küzdelem fontosságára hívták fel a figyelmet, rámutatva, hogy az erőszak nemcsak a családban, hanem az utcán, az iskolában is mindennapos.

Videóüzenetében Alina Gorghiu igazságügyi miniszter elmondta, hogy az idei év első három hónapjában a családon belüli erőszakos bűncselekmények száma 2,4 százalékkal, 13.307-ről 13.628-ra nőtt az előző év azonos időszakához képest. A bűncselekmények áldozatai közül 2507 férfi, 9.641 nő és 2262 kiskorú volt. Minden tizedik gyermek a családon belüli erőszak áldozata – részletezte az adatokat a miniszter.

Natalia Intotero családügyi miniszter arról beszélt, hogy a covid-járványt követően Románia lakosságának egészségi állapota nagymértékben romlott, és az elmúlt két évben a válások aránya több mint 50 százalékkal nőtt. Emlékeztetett arra, hogy a minisztérium két törvénytervezetet is beterjesztett a parlamentbe a gyerekek támogatására, és az egyik szerint 2025-öt a gyerekek évének nyilvánítanák az országban a kisko-

ruák jogainak fokozott védelme érdekében. Emellett az Országos Esélyegyenlőségi Ügynökség számos programjának célja a nők támogatása – tájékoztatót Intotero.

A szenátus védelmi bizottságának elnöke, Nicoleta Pauliuc sokatmondó rendőrségi adatokat idézett a beszédében. Ezek szerint tavaly az EU- és NATO-tagállam Romániában 108.831 családon belüli erőszakos esetet jegyeztek, a többségét városban, a rendőrök pedig 94.710 esetben avatkoztak be a 112-es segélyhívó számra érkezett hívások nyomán. „Meggyőződésem, hogy az esetek száma többszöröse annak, ami a statisztikákban megjelenik” – jegyezte meg.

A szenátus oktatási bizottságának elnöke, Monica Anisie szintén rendőrségi és ügyészségi adatokat idézett. Ezek szerint 2023-ban óránként 12 gyermeket vagy felnőttet bántalmaztak családon belül, 173 személy életét vesztette a családon belüli erőszak miatt, és 170 agresszort állítottak bíróság elé. Megjegyezte, hogy ezeken a statisztikákon csak akkor lehet javítani, ha az illetékesek foglalkoznak a jelenséggel. Ugyanakkor jó hírek nevezte, hogy a családi erőszak áldozatai egyre bátrabban fordulnak a rendőrséghez. (Agerpres)

Tiltakoztak a képviselőházi köztisztviselők

Több mint száz képviselőházi köztisztviselő kezdett spontán tüntetésbe kedd délelőtt az ülésterem előtt. Elégedetlenségük oka az alacsony fizetés, ami állításuk szerint 2017-től nem nőtt.

„Torkig vagyunk a gúnyolódással”, „Elég volt abból, hogy levegőnek néztek” – üzenték a tiltakozók a kezükben tartott feliratokkal. A képviselőházi köztisztviselők szakszervezeti vezetője, Alina Grigorescu kijelentette, hogy 2017 óta nem nőtt a fizetésük. „Az a gond, hogy 2017-től nem emelték a fizetésünket. Itt tartunk. Ez a román állam alapvető intézménye, mi komolyan vesszük a munkánkat, sokszor mi tanítjuk őket a törvényalkotásra, arra,

hogy mi alkotmányos és mi nem, és a képviselő és szenátor urak jövedelmének 10 százaléka a bérünk” – mondta Grigorescu. A szakszervezeti vezető sérelmezte, hogy egyik képviselő „piócáknak” nevezte a tüntető kollégáit. „Igen, felsőfokú képzettséggel rendelkező piócák vagyunk, egyesek doktori címmel, mások mesterfokú végzettséggel az európai tanulmányok terén” – fogalmazott. Elmondása szerint egy bírósági írnok bére az övék háromszorosa, dacára annak, hogy az írnokok nem minden esetben rendelkeznek felsőfokú képzettséggel. A bérük legutóbbi emelése óta 40 százalékkal romlott a pénz értéke, ami tarthatatlanná teszi a helyzetüket – tette hozzá Grigorescu. (Agerpres)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

KÚTÁSÁST, -pucolást, -mélyítést vállalunk. Kútgyűrűket árulunk. Tel. 0765-385-595. (23013-I)

KOMOLY, tapasztalt nő takarítást vállal. Tel. 0748-011-119. (23037-I)

VÁLLALUNK cserépmosást, festést, tetőjavítást, járólappolosást. Tel. 0774-574-527. (22797-I)

FÜNYÍRÁST, sövénynyírást, fakivágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (22797-I)

HÁZTETŐT készítünk cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, bentinkinti munkát, vasmunkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0758-639-258, Csaba. (22957-I)

MEGEMLEKEZÉS

Kegyelettel emlékezünk és emlékeztetjük mindazokat, akik ismerték és szerették **MÁTÉ KATALINT**, hogy ma van halálának nyolcadik évfordulója. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei: édesapja, nővére, sógora, unokaöccse, Dávidka, rokonai, barátai és ismerősei. (22952-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel búcsúzik

KESZEG KINGÁTÓL

a vásárhelyi baráti közösség.

„Furcsa, mennyire fáj, amikor egy barát elköltözik, és amit hátrahagy, csupán a csend.”

(Pam Brown)

Emlékét örökké a szívünkben hordozzuk. Nyugalma legyen csendes!

(23014-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama,

KURKÓ IRÉN

szül. György

2024. május 16-án elhunyt.

Temetése május 23-án 13 órakor lesz a katolikus temető felső kápolnájából. Emléke legyen áldott!

Búcsúzik tőle gyászoló családja. (23039-I)

„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.”

(2 Tim 4: 6-8)

A temetésen elhangzott szentlecke szavaival búcsúunk a drága jó társtól, édesapától, nagytatától és dédtatától, közösségének szeretett tagjától, a 84 éves korában elhunyt csíkfalvi

KILYÉN DOMOKOSTÓL.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik valamilyen formában részvételüket nyilvánították, imával, őszinte szóval, muzsikával, sok-sok igaz kézfogással támogattak bennünket és fájdalmunkban osztoztak.

Köszönet a sok önzetlen segítségért, a Jóisten legyen veletek továbbra is!

Drága jó édesapánk, nyugodjál békében!

A gyászoló család. (-I)

RÉSZVÉTNYLAVÁNÍTÁS

Szomorúan értesültünk külső munkatársunk, Kilyén Levente ÉDESAPJA haláláról.

Levente, részvétellel osztozunk gyászotokban.

Édesapát Isten nyugtassa békében!

A Népszávnak munkaközössége. (-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A DORA MEDICALS KFT. kiad egészségügyi/kereskedelmi/szépesszálon célra 70 m²-es helyiséget (váróterem, 3 szoba, mellékhelyiségek) a központ környékén. Tel. 0733-553-974. (67936-I)

KÜLÖNLEGES KEDVEZMÉNY

*Az ajánlat 2024.05.31-ig érvényes, és bizonyos feltételekhez kötött.

SMILE dioptriacsökkentő
operáció most csak ~~7800~~
5000 lejért!

DORA OPTICS KÓRHÁZ Marosvásárhely, Str. Fabrica de Zahăr Nr. 18D

0771 195 340

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti
Elvarratlan szálak

Margaret Mazzantini
ÚJJÁSZÜLETÉS

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Margaret
Mazzantini
Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ETV
TELEVIZIÓ

**JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...**

SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

Márványföldből gyöngyvirágok Kalotaszeg öröksége

Táncmulatságok, dallamok, a vidék kiemelkedő ikonjai, melyek mind meghatározói a Nádasmunte kultúrájának. Felvillanó képek, érzések, a cifra szoba illata, a gyöngyös ruhák sodrása, márvány lelkek tánca. A műsor során a magyar, román és cigány táncok színpadra állítása, a táncanyagok mély ismerete és hiteles előadása, valamint a kalotaszegi emberek történeteinek visszaadása, meséik megelevenítése a cél.

Rendező-koreográfus: Sánta Gergő

Alkotótárs: Sánta-Bíró Anna

Tánckarvezetők: Kásler Magda és Kovács Szabolcs-Zoltán

Zenekarvezető: Moldován-Horváth István

Igazgató: Barabási Attila-Csaba

Időpont: május 23., 19 óra

Helyszín: Maros Művészegyüttes előadóterme

Előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon.

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

228-as
a **DIGI** hálózatban

Marosvásárhelyi **96 FM**
Rádió
Románia **106,8 FM**
www.marosvasarhelyiradio.ro **1323 AM**